Beogradske Novine

Izlazi dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Prodaje se: u Beogradu i u krajevima zapojedinim od carsko i kraljevskih četa po cijeni od 61 [illegible] u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od . . . . . 5 h; izvan ovog područja . . . 10 h

Pretplata: za 1 mjesec u Beogradu i u krajevima zapojedinim od carsko i kraljevskih četa K 1·[illegible]; u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji K 2·[illegible]; izvan ovog područja . . . K 3·—

Oglasi po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. 10. Telefon broj 67. — Upravljanje oglasa i pretplate: Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon broj 2[illegible].

Br. 281. BEOGRAD, srijeda 22. novembra 1916. Godina II.

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 21. novembra.

Istočno bojište:

Front general-pukovnika nadvojvode Karla:

Savezne čete, koje se bore uz obe strane Šila, potisle su neprijatelja još dalje — pa se približavaju Crajovi. Istočno od rijeke Alta utvrdili smo se na visinama južno od Scaueni-a. Sjeverno od Campolunga nastavio je neprijatelj svojim napadima; ali su njegovi napori bili uzaludni. Kod vojske generala pl. Kövessa preduzeli su njemački lovci uspješna krstarenja.

Front maršala princa Leopolda bavarskog:

Neznatna samo borbena djelatnost.

Talijansko bojište:

Odbijen je protunapad, kojega je neprijatelj preduzeo u dubokim postrojenjima protiv naših položaja južno od Bigllje, kojega su naše čete nedavno oduzele neprijatelju.

Jugo-istočno bojište:

Kod car. i kralj. četa nema ništa novoga.

Zamjenik glavara generalnog stožera
pl. Höfer, podmaršal.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 21. novembra.

Zapadno bojište:

Front prijestolonasljednika Ruprecht ta bavarskog:

Naše je topništvo sa uspjehom gađalo na neprijateljske baterije i položaje. Neprijatelj je podržavao jaku topničku vatru na naše položaje uz obe strane Ancre i u St. Pierre-Waast šumi.

Front njemačkog prijestolonasljednika:

U Champagni i u području Maase oživila je u poslijednjim danima topnička djelatnost.

Istočno bojište:

Front maršala princa Leopolda bavarskog.

Ništa novog.

Front general-pukovnika nadvojvode Karla:

U odsjeku Ludowe (šumskim Karpatima) izveli su njemački lovci prema osnovi uspješna krstarenja. Dovedeno je 40 zarobljenika. Pokušaj Rusa, da napadom u susjednom odsjeku priteknu svojima u pomoć, nije uspio. U krajno istočnim oblastima Erdelja slaba borbena djelatnost. Njemačke i austro-ugarske čete odbile su i u noći sve neprijateljske napade. Na Alti oduzeti su Rumunjima važni položaji i mjesta nakon vrlo krvavih borbi. Naša pješadija stoji pred Crajovom, dosadanjem sjedištu zapovjedništva prve rumunjske vojske.

Balkansko bojište:

Front maršala pl. Mackensena:

Izuzev topničku borbu nije bilo nikakovih osobitih dogodjaja. Neprijatelj je bombardovao Constancu i Černa Vodu. Naše su letilice izbacile bombe na prometna postrojenja Bukarešta.

Maćedonsko bojište:

Izmedju prespanskog jezera i Crne Reke približuje se neprijatelj novim njemačko-bugarskim položajima. Nijesu uspjeli jaki srpski napadi na frontu Mogljenice. U poplavljenoj dolini Strume traju bojevi izmedju izvidničkih odjelenja.

Prvi zapovjednik glavnog stana
pl. Ludendorff.

Arhangelsk.

Arhangelsk je jedino rusko pristanište na Sjevernom ledenom moru. To vam je vrijedan trgovački grad, još iz davnih vremena vrlo dobro poznat u najboljem svjetlu. Njegovi stanovnici, doseljenici iz srednje Rusije umjeli su sebi sačuvati kao neku pomorsku slobodu, u njihovim je žilama valjda nešto i vikinske krvi, jednom riječju, oni su usred autokratske Rusije kao neko slobodnije pleme, neka vrsta ruskih Hanzeata. Tamošnje stanovništvo važi kao inteligentno, pa je pod ranijim vladarima, kao što je Petar Veliki i Katarina II., dobilo mnoge povlastice. S toga nije čudo, što se u onim krajevima obrazovala kao neka politička opozicija, neka intelektualna slobodna misao. U nacijonalnoj jako izmiješanoj Rusiji ne može se prema svima plemenima postupati istim reakcionarnim sredstvima.

I grad i pristanište dugo su vremena bili zapušteni, pošto je Rusija do ovog rata obraćala veću pažnju na toplija pristaništa na Tihom Oceanu, a docnije i u Perzijskom zalivu, Indijskom moru. No u toku ovoga rata, kada je Rusija od središnjih vlasti odvojena od Baltičkog mora, kada ju japanski saveznik sve većma potiskuje sa blagih istočno-azijskih obala, kada ona najzad u Crnom moru nije u stanju, da nadvlada njemačko-tursku flotu, Rusija se opet sjetila svoga dobrog pristaništa na Bijelom moru, tome velikom zalivu Sjevernog ledenog mora u rusku zemlju. To je jedino pristanište, preko kojega je pod povoljnim uslovima mogućan saobraćaj sa Engleskom i sa zapadom. Rusi doduše nijesu bogzna kako zadovoljni ovim pristaništem, pošto je ono upotrebljivo samo u vrijeme kada nema leda, a svojom udaljenošću od Evrope i svojim slabim vezama sa pozadinom znatno otežava i produžava saobraćaj. Rusi bi znali, kako bi se tome zlu stalo na put. Mnogi su pripovijedali, da se u mjesto dugačkog puta za Perzijski zaliv podje putem kroz norveške granične oblasti, pa do pristaništa Varvika kod Lofotskih ostrva. No na izvršenju te namjere ometa Rusiju Njemačka i njena saveznica Engleska. Ova posljednja za to, što bi i ona rado došla do tih pristaništa. Ovom su engleskom željom u glavnom i inspirisani i posljednji engleski koraci, koji se pokazuju toliko zabrinuti za „norvešku neutralnost".

Sad se u Arhangelsku nešto dogodilo, što se u nekom pogledu prikazuje kao upravo epohalno: jedna strahovita eksplozijona katastrofa, na kojoj bi Rusima zavidjeli svi patrijotski Amerikanci, koji čak u pogledu katastrofa i nesreća žele, da Amerika po veličini i obimu tih dogadjaja bude na prvom mjestu. Čak i žrtve, koje i zvanični izvještaj priznaje, vanredno su velike. Bilo je 20 mrtvih i preko 600 ranjenih. Medju ovima bilo je engleskih i ruskih pomorskih časnika. Čitava jedna mala flota natovarena municijom odletila je u vazduh, pristanišna postrojenja strašno su oštećena, šteta je toliko neizmjerna, da je sam ruski ministar vojni o tom dogadjaju govorio, kao o jednom ozbiljnom ruskom porazu. Nema nikakve sumnje, da je ova katastrofa brižljivo pripremano djelo jedne grupe buntovnika, demonstracija protiv vladajućeg režima, možda i protivu beskrajnog, a neuspješnog rata. Treba se samo sjetiti, šta se sve dogadja u unutrašnjosti Rusije, a o čemu sputavana štampa ne smije ni da zucne. Prije nekih deset dana bilo je javljeno za velike štrajkove na murmanskoj obali, pod kojima je mnogo patio trgovački saobraćaj. Nekoliko dana docnije govorili su u dumi poslanici Šubljin i Makljakov o nekim dogadjajima, koji se spremaju, u tonu, kako se odavno nije čuo u dumi. Duh Rusije promijenio se, rekla su ova dva poslanika, Rusija polako ali pouzdano ide u susret preobratu uporedjenog, sa kojim ovaj rat izgleda mali dogadjaj. Pošto Makljakov nije ništa drugo rekao, to je on, kada mu je za te riječi potraženo računa, vješto izvrdao govoreći, da je mislio na čisto umni preobraćaj. Ali to tumačenje pobija burno odobravanje, na koje je njegov govor naišao na galerijama. Zbilja sada smo doživjeli već i jedan simptom od tih preobrata, za koje je Makljakov rekao, da su strašniji od rata. To je revolucija, koja ne štedi vlastitu otadžbinu, opredijeljivanje za katastrofalnu politiku, kakvu se ne može zamisliti terorističje.

Tu katastrofalnu politiku danas odobrava većina ruske inteligencije; Arhangelsk je možda nov putokaz u unutarnjem razvitku Rusije.

Militarizam u demokratskim republikama.

ORUŽANJE AMERIKE.

Namjere o povećanju vojske.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Amsterdam, 20. novembra.

U pitanju povećanja vojske, o kome se sad u Sjedinjenim Državama mnogo govori, tiče se u glavnome zakonskih prijedloga, koje su podnijeli Hay i Chamberlain, a koji se u ciljevima jako razlikuju. Nacrt Haya ne zadovoljava mnogo pristalice potpune reforme vojske, jer oni su mišljenja, da je samo u pola uradjeno sa 10 novih pješačkih pukova i udvostručavanjem poljskog topništva od 6 na 12 puka. Chamberlain medjutim hoće 65 pješačkih pukova mjesto dosadanjih 31, 21 poljskih topničkih pukova mjesto 6 i 25 konjičkih pukova mjesto 15. Isto tako bi imale znatno da se povećaju i formacije tehničkih odjeljenja i obalskog topništva.

Osim toga prijedlozi Chamberlaina vode računa i o tehničkom napredku. U prvom redu dolazi upotreba automobila za prenos teškog topništva. Imale bi se 2 baterije 5. (teškog) topničkog puka snabdjeti sa automobilima za topove i municijona kola tako isto i teretnim kolima kao zamjena municijonih kola za drugi poziv. Medjutim bi 1. (laki) topnički puk dobio jedno odjeljenje sa raznovrsnim oruđjem. Topovi od 7,92 kalibra imali bi konjsku zapregu, a one od 12 cm. kalibra vukli bi automobili. Dalje bi se kod lakih baterija imali činiti pokusi sa što je moguće lakšim automobilima — svakako ispod 5000 kg. — da bi se zamijenio jedan dio municijonih kola i kola pozadine. Možda bi bilo još moguće, da se zaprega borbenih baterija poštedi time, što bi se topovi dobrim drumovima prevlačili automobilima, dokle to dozvoljava udaljenost od neprijatelja.

Prirodno je, da bi se i Chamberlainovim zakonom vojska znatno povećala. Jer dokle današnje stanje broji 87.340 ljudi, a najveći broj iznosi 120.000 ljudi, u buduće bi mirnodobna vojska brojala 178 do 248.000 ljudi.

Divizija bi bila najveća jedinica. Iz svih snaga, koje stoje na raspoloženju obrazovalo bi se 7 pješačkih i 2 konjičke divizije. Za pješačku diviziju predvidjena je mirnodobna jačina od 17.000 i ratna jačina od 24.000 ljudi, za konjičku diviziju stavljaju se odgovarajući brojevi na 14.000 odnosno 20.000 ljudi. Smještanje jedinica smišlja se tako, da se četiri pješačke i obje konjičke divizije rasporede u oblastima Sjedinjenih Država, dokle bi od druge tri pješačke divizije po jedna bila smještena u Panami, na Havajskim ostrvima i na Filipinama.

Švajcarska vojska.

Poslije rata biće ih dosta, koji će pledirati za ukidanje stajaće i uvodjenje narodne vojske (milicije), ukazujući na Švajcarsku i na uspjehe, koje je ovdje ondje imao pučki ustanak. Ali oni ne će biti u pravu. Švajcarska je istina od prvih dana avgusta 1914. mobilna i imala je težak zadatak, da za svo to vrijeme čuva svoje granice, ali do rata nije došlo. Dalje je Švajcarska imala pred očima samo brdski obranbeni rat, a za ovaj je moguće, da bi bio dovoljan kadar časnika sa narodnom vojskom. Što se ove tiče, ne treba zaboraviti, da su stožer vojske uvijek oni, koji su u početku rata pripadali stajaćoj vojsci, ili koji su neposredno prije rata došli u pričuvu. Ovi su, hvala budi njihovoj izvježbanosti, doprinijeli, da je slabija vojska Austro-Ugarske u početku rata mogla, da odoli brojno nadmoćnijoj ruskoj vojsci. Švajcarska je vojska u ovom ratu sve više i više dobila karakter stajaće vojske. Neprekidno čuvanje granica, koje je u početku vršila cjelokupna vojska, docnije samo njezina veća polovina, a danas možda vrši samo njezina dobra trećina, već je po sebi bilo sposobno, da poveća izvježbanost vojske u svakom pogledu.

Glavni načelnik glavnog stožera švajcarske vojske u mirno doba bio je pukovnik i zborni zapovjednik Theodor pl. Sprecher-Bernegg. Njegov put kao da je bio dosta trnovit, kad se uzme u obzir, da je potpadao vojnom departmanu, sastavljenom iz lica gradjanskog reda sa takozvanim savezničkim savjetom na čelu. Kad je došao rat, saveznički savjet htjede da bira generala. Pukovnik Sprecher želio je, da ostane načelnik glavnog stožera, i tako je saveznički savjet izabrao pukovnika Ulricha Wille-a, koji je od tada ostao general. Wille je cjelishodno preustrojio topništvo i konjicu i postigao je mnogo u tom pogledu. Konjica do duše nije jaka, ali je vanredno naoružana za izvidničku službu i nije odredjena, da se bori u masama. Topništvo je i za vrijeme rata dopunjavao, a pješadija je za brdsko ratovanje izvanredna. Časnici aktivni kao i oni od

Podlistak.

Proslava VII. stoljetnice dominikanskog Reda.

U Dubrovniku 27.—28.—29. oktobra — 1216.—1916.

Ove godine 22. decembra navršuje se sedam vijekova, od kada je papa Honorije III., potvrdio red sv. Dominika. Od toga doba, ovaj je red prošao kroz mnoge peripetije, a mnogo je uradio za svoje jednovjernike, na vjerskom, znanstvenom, umjetničkom i socijalnom polju. Dominikanski je red od vijekova jedan od glavnijih stubova katoličke Crkve i ona je svagda dostojno uvažavala njegovo djelovanje. Zagrebačke „Novine" dobijaju o proslavi jubileja ovakav dopis od jednog dominikanca:

Već u prvim decenijama svoga opstanka došli su Dominikanci u jugoslovenske krajeve i tu razvili blagotvorni svoj rad. Poznato je njihovo djelovanje po Dalmaciji i Bosni, prije nego su došli Franjevci, a samostani u Bihaću, Bosiljevu, Crikvenici, Čazmi, Dubici, Jaski, Požegi, Senju, Virovitici (Ferevciensis) i Zagrebu sjajno nam jamče, da su proširili svoj apoštolski rad i na Hrvatsku. A kome nije poznat dominikanac bl. Augustin Kažotić, zagrebački biskup i koju su važnu ulogu igrali na dvoru Matije Korvina, dubrovački Dominikanci? Tijekom vijekova nestalo je Dominikanaca zi tih predjela, nu ostala je živa uspomena na t. zv. bijele fratre, a vrijedni dominikanski misijonari iz Dalmacije neprestano je podržavaju budnom.

Zanimljivo je dakle, da se što sazna o lijepim svečanostima, što su se koncem oktobra obavile po dominikanskim crkvama u Dalmaciji prigodom VII. stoljetnice reda. Ja ću iznijeti njihov opis u Dubrovniku, gdje je naš glavni samostan i imamo najsjajniju prošlost.

Opći sabor reda, sabran u Venlo (Holandija) god. 1913. preporuči, da sve provincije što svečanije proslave ovu rijetku obljetnicu i to ne samo crkvenim svečanostima, već i kakvim naučnim djelom trajne vrijednosti. Poznato mi je, da su neke provincije pripremale sjajne spomenike, a i naša je mislila priložiti svoj kamičak, ali je strašni i sudbonosni rat omeo svaki pothvat. Naš je m. p. otac provincijal, Markolin Knego izdao 15. jula t. g. krasnu i zanosnu poslanicu, u kojoj pozivlje braću na proslavu i odredjuje, da se obavi na 27., 28. i 29. mjeseca oktobra, kad se po dominikanskim crkvama vrši pobožnost Gospe od Rozarija (sv. Krunice). Kad je presvijetli i prepoštovani dijecezanski biskup dr. Josip Marčelić čuo za obljetnicu, najpripravnije se sam ponudio i izrazio želju, da bi cijelo svećenstvo jednodušno sudjelovalo pri ovoj rijetkoj i velikoj svečanosti. Doista zadužio je Dominikance i mi mu ostajemo harni, isto kao i prečasnomu Kaptolu, svjetovnom i redovnom svećenstvu, a osobito braći Franjevcima. Provincijal franjevačke provincije sv. Jerolima, m. p. otac Bono Škunca, upravio je na sebi podložne redovnike lijepo pastirsko pismo, u kojem tumači slavlje, ističe kako su ta dva reda bratski dijelila sudbinu i odredjuje, da sudjeluju u proslavi, a gdje nema dominikanskoga samostana, neka ju sami zajedno sa trećim redom obave.

Na 27. oktobra dominikanska je crkva osvanula u najljepšem ukrasu, vrata su izvana bila okićena lovor-vijencima, nad glavnim je ulazom stajao grb reda, a pod njim lijepi epigram, vješto u bojama izradjen. Na vratima stajale prigodne pjesme presvijetlog oca Jordana Zaninovića, hvarskog biskupa, pjesma nalme Dubrovnika i zanosni epigram Gospi od O. A. Rabadana.

Prvoga je dana pjevao svečanu misu naš m. p. otac provincijal, a na koru su izveli koralnu misu naši klerici. Poslije podne pjevala se večernja, izmolila krunica i ispjevale litanije Remondija (troglasno), responsorij „O spem miram" nepoznatoga auktora (četveroglasno) i „Tantum ergo" Oettingera (četveroglasno). Naše su klerike pomagali neki gradski diletanti. Drugog je dana pjevao misu m. p. otac Hermenegild Uskoković, gvardijan franjevačkog samostana, dvoren od redovnika svoga reda. Na koru su izveli naši klerici misu G. Pagella (dvoglasno). Poslije podne služba božja isto kao jučer, a litanije od Casimiriji (troglasno), „O spem miram" nepoznatog auktora, „Tantum ergo" od Förstera (četveroglasno). Svečanost je dostigla vrhunac trećega dana (nedjelja). Službu je božju obavio sam presvijetli dijecezanski biskup. Malo prije 10 sati sabralo se pred njegovom palačom svećenstvo i dopratilo ga pod kaptolskim križem do dominikanske crkve. Najprvi su stupali Dominikanci i Franjevci, i to u svakom redu po jedan Dominikanac i Franjevac, da taka dadu vidljiv znak bratske ljubavi. Zatim je slijedilo dijecezansko sjemenište, svjetovno svećenstvo, kaptol, a na koncu presvijetli. U crkve se pjevao „Benedictus", a u dugoj dominikanskoj crkvi kler je učinio dvored, kroz koji je prošao biskup. Klerici i gradski diletanti izveli su misu Exultet F. Witt-a. Poslije podne bila je pontifikalna večernja a iza nje slijedio je za mnoge dirljiv prizor: Presvijetli sa svojom službom ostao je na tronu a Dominikanci, stupajući pobožno i sabrano dva i dva, došli su pred oltar nebeske Kraljice i ispjevali „Salve Regina", a zatim svom patrijaru Dominiku antifonu „O lunem Ecclesiae". Iza toga izmolila se sv. krunica, pjevalo „Te Deum" od Foschinija (troglasno), „O spem miram" nepoznatoga auktora i „Tantum ergo" od O. K. Kolbe-a. Narod je u velikom broju sudjelovao svečanostima, a osobito trećeg dana, tako da je prostrana dominikanska crkva bila pretijesna. Na pontifikal bile su pozvane sve redovničke porodice muške i ženske.

Duša svečanosti bili su svečani govori, držani iza sv. rozarija (krunice). Ja ću u kratko — koliko me pamćenje posluži — iznijeti sadržaj istih, e da se bar u ovoj prigodi saznade i u Banovini o dominikanskom redu. Prvoga je dana imao propovijedati o nauku u dominikanskomu redu starješina ovdješnjih Isusova, m. p. otac Ivo Dvornik, ali je nenadano obolio, pa je njegov govor pročitao o. Rosan D. I. U uvodu prikazuje, što su redovi, kako su se razvili na temelju evandjeoskih savjeta i njihovo uspješno djelovanje na svim poljima ljudske djelatnosti. Jedan od najznamenitijih jest red sv. Dominika, koji je uzeo za zadaću propovijedanje riječi Božje, a za to mu je potrebit nauk. Ističe zatim kako je sam sv. utemeljitelj bio vrijedan teolog, a tada nabraja kanonistu sv. Rajmunda iz Pennaforta, Alberta Velikog, Tomu Akvinca, doktora sv. crkve i andjeoskog naučitelja, te bezbroj drugih. Prelazi na djelovanje dominikanaca na crkvenim saborima u Lyonu, Firenci, a osobito u Tridentu. Nabraja vrijedne teologe i najbolje tumače sv. Tome: Kapreola, Kajetana, Viktoriju, Medinu,

narodne vojske prožeti su jednom jedinom mišlju ljubavi prema otadžbini i gotovošću, da se za ovu žrtvuju. Izmedju časnika po struci i onih iz gradjanskog reda ne može se nikakva razlika primijetiti. Rad generala i načelnika glavnog stožera je harmoničan. Njima se pridružio zamjenik načelnika glavnog stožera pukovnik Egli, koji je prije rata bio brigadir, a docnije kratko vrijeme zapovjednik utvrdjenja Hauensteina, vojnik neobičnog dara, izvanredne pronicavosti i snažne ruke. Pukovnik Egli rukovodio je administrativnom službom glavnog stožera, kojoj je, kao jedan od najboljih pripadao i pukovnik pl. Wattenwyl.

Od poznate parnice protiv Egli-ja i Wattenwyl-a na ovamo upereni su napadi protiv generala, koga bi napadači rado htjeli, da vide zbačenog, a još više i naročito protiv Sprechera-Bernegg-a. Ali napadi nijesu bili dovoljno potkrijepljeni, te su tako obojica ostali u službi. Ona dva prva pukovnika su, kao što je poznato, smijenjena. Od tada postoji animoznost zapadne Švajcarske protiv vrhovne vojne uprave, a dva poznata antimilitarista, Graber i Rajne, razlili su svu zapadnu Švajcarsku svojim antimilitarističkim idejama, što u mnogome odobravaju i gradjanske stranke.

Kad su njemački letači bacali bombe nad Pruntrut-om, obrana se baš nije pokazala kao što treba i zato je pukovscki zapovjednik kažnjen. Ali, pošto su i divizijoni zapovjednik, koji je presudu izrekao, pukovnik De Loys, jedan od najboljih švajcarskih časnika, kao i kažnjeni časnik, časnici francuske Švajcarske, bura se u nekoliko stišala kod onih, koji su sa narodnosnog gledišta ustajali protiv vrhovne vojne uprave, te je ostala samo socijalna demokracija, koja je od vajkada bila protivnik militarizna.

Dobrovoljna strjeljačka služba je u ovom ratu znatno napredovala, a letačka četa stavljena u dobro stanje. Časnci su slati na sva bojišta, a mnogi su od njih i duže vrijeme služili u stranim vojskama. Što se za vrijeme teške pogranične obranbene službe pokazala narodna vojska na svojoj visini, zavisi mnogo od svojstvenog samozapta svekolike Švajcarske, njezinog odličnog časničkog materijala i saznanja ozbiljnosti položaja.

Ne bi s vojničkog gledišta bilo savjetno, zauzimati se za uvodjenje narodne vojske. A koji bi ipak to htjeli da čine, neka se ne pozivaju na Švajcarsku.

Rat sa Rumunjskom.

Naše nastupanje u Rumunjskoj.

Zvanični prikaz borbi.

Kb. Berlin, 21. novembra.

Wolffov ured objavljuje o uspješnim borbama u Rumunjskoj slijedeći prikaz sa vojne strane:

Porazom Rumunja kod Targi Jiu-a i probojem austro-ugarskih i njemačkih četa na 18. novembra do željezničke pruge Oršova-Crajova stupila je borbena djelatnost u Rumunjskoj u jedan novi stadij. Ovaj brzi i odlučni proboj imade daleko veću značajnost od borbi u Dobrudži. Uspjehom kod Targa Jiu-a razbita su vrata u vlašku nizinu. Dok se u oktobru vodila borba za glavne tačke na sjeveru Rumunjske i u erdeljskim oblastima, rasao je pritisak vojski središnjih vlasti na jugu svakoga dana sve više. Svi su rumunjski protunapadi ostali bez svakog uspjeha. Rumunji nijesu mogli, da uzdrže naš pritisak kod Predeala i Campolunga, i ako su imali izvanredno velike gubitke. Na 18. novembra potučene su odlučno rumunjske čete kod Targa Jiu od njemačkih i austro-ugarskih vojski. Vojske središnjih vlasti su izrabile ovu pobjedu i provalile u prkos silnim zaprjekama u vlašku dolnu. Bitka kod Targa Jiu je novi dokaz bratstva oružja njemačkih i austro-ugarskih vojski.

Naši uspjesi u Vlaškoj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina„).

Berlin, 20. novembra.

„Tägliche Rundschau" javlja iz Ženeve:

U pariskoj se štampi iskazuje ozbiljna briga zbog trajnog rumunjskog uzmicanja linijom, koja vodi prema Crajovi.

Potpukovnik Rousset ponavlja u „Petit Parisien-u" poziv ruskoj vojnoj upravi, da što prije pritekne obilatom pomoći Rumunjima, koji su u tome odsjeku jako pritješnjeni, da bi se izbjegla opasnost, da se neprijatelj ne dokopa jednog od najbogatijih predjela Rumunjske, blagodareći željezničkoj vezi Temišvar-Crajova.

Ruski privatni izvještaj o stanju u Rumunjskoj.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Berlin, 20. novembra.

Ruskim listovima brzojavlja se iz Jaša: Borbe u Vlaškoj svakim su danom sve žešće i prostranije. Najbezobzirnije bijesne borbe u dolinama Trotusa i Casine, gdje se veoma jakim snagama udara protivu brdskih položaja. Grad Campolung nalazi se pod neposrednom neprijateljskom topničkom vatrom. U gradu je izbio veliki požar.

Borbe na ostalim dijelovima vlaškog fronta odlikuju se svojstvom bojišta i veoma su krvave. Skoro isključivo se sukobi dešavaju u brdskim, starim grmovima obraslim prostorijama, koji su uslijed svoje nepreglednosti uzorni obrazac za riješavanje bitke. Na jednoj se i na drugoj strani postepeno topništvo pojačava, što se naročito primjetilo u prijedjelu Dragoslavele i Sinaje. Na rumunjskoj strani pojačanje se topništva vrši isključivo ruskim topovima.

U oblasti rijeke Alute borbe dobijaju sve veću prostornost. Ovdje je neprijatelj postigao znatne uspjehe. Poslije dvodnevne žestoke borbe pošlo mu je za rukom, da zauzme cijeli niz visova sa važnim utvrdjenjima i da Rumunje potisne.

Vapaj za pomoć Rumunjskoj.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Amsterdam, 19. novembra.

„Times" javlja iz Bukarešta: Dolaskom novih neprijateljskih pojačanja stanje je postalo ozbiljno, tako da je potrebno brzo djelanje Rumunjske i njenih saveznika. Pri posljednjem je vazdušnom napadu na Bukarešt poginulo oko deset ljudi.

Posljednji zračak nade.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Kopenhagen, 20. novembra.

U „Echo de Paris" bavi se Herbette borbama na erdeljskom frontu i veli: Ako bi Falkenhaynu pošlo za rukom, da još za nekoliko kilometara prodre, on će se moći dokopati četiri željezničke pruge, pa na taj način stvoriti povoljniju osnovu za prodiranje u Rumunjsku. Još je kod Rumunja i sveznika dobra odlučnost; oni se oslanjaju u prvom redu na hrabrost rumunjskih četa i rusku potporu, poslije i na velike teškoće, koje će godišnje doba i zemljište pričiniti prodiranju Falkenhaynovoj vojsci.

Raspoloženje u Rumunjskoj.

Saopštenje jednog američkog inžinjera.

Jedan američki inžinjer, koji je do skora bio na službi pri jednom rumunjskom izvoru petroleja, vratio se ovih dana preko Švedske i Norveške za svoju domovinu. U Christianiji, gdje se zadržao nekoliko dana, imao je razgovor sa saradnikom jednoga tamošnjeg lista. Mi ćemo prema berlinskom listu „Vossische Zeitung" donijeti najvažnije navode.

Tako ovaj inžinjer veli, da njemu, kao i mnogim drugim njegovim zemljacia i kolegama u Rumunjskoj, koji su ovih dana napustili zemlju, izgleda da je položaj za Rumunjsku veoma nezgodan. Raspoloženje najširih radnih masa apsolutno je protivu rata. Apsolutno bi bilo pogrješno uporedjivati Rumunje sa ostalim balkanskim narodima i smatrati ih ratnicima, kao što su Srbi i Bugari. Nema mirnijeg čovjeka od rumunjskog seljaka. I pored ogromnog bogatstva, koje Rumunjska svake godne izbacuje na evropske pijace, nevjerojatno je, u kakvoj je upravo basnoslovnoj bijedi rumunjski seoski živalj. Zemlja je svojina ogromno bogatih boljara, koji žive u Bukureštu, gdje vode raskalasan i rasipnički život, dok njihovi zakupci samo uz najveću štednju i odričući se svega, mogu održavati svoje porodice. Blag je još izraz za rumunjske veleposjednike, ako ih nazivamo krvopijama. Privredno stanje u Rumunjskoj gore je nego u najmračnijim epohama srednjega vijeka. Mali zakupnici stoje gore, nego li robovi u staro doba. Vječito otvoreno agrarno pitanje već je u više maha dovelo do velikih seljačkih ustanaka. I sada, kada smo napuštali Rumunjsku, ako se ne varam, bilo je već simptoma da se opet priprema seljački ustanak. No ako i do njega dodje, ja ne vjerujem, da bi seljaci ma šta mogli učiniti. Njihova je omladina na bojištu, a oni odakle će onako siromašni nabaviti oružja, kako će se tako izgladnjeli i jadni boriti? Ja bih inače zbilja želio, da se jadni rumunjski narod jednom otrese strašnog posjedničkog jarma. Ma da ja crnomanjaste, čupave i nečiste Rumunje ne smatram baš najboljim sinovima majke Evrope, ipak čovjek treba da ima s njima sažaljenja. Oni zbilja kradu kao gavranovi, — ukrali bi i zvijezdu s neba, — nepouzdani su i ograničeni, ali ih čovjek mora opet zavoljeti, jer su oni strogo uzevši kao neka velika djeca i prije svega su veoma gostoljubivi. Inače u glavnom u Rumunjskoj vlada očajno raspoloženje. Industrijski život potpuno je stao. Radnika nema, pošto je sve ispraćeno na bojište.

Učestvovanje rumunjskog gradjanskog stanovništva u borbama.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Ženeva, 19. novembra.

Francuski dopisnici, koji se nalaze na rumunjskom frontu potvrdjuju, da su oni istina vidili gradjansko stanovništvo, starce, žene pa i djecu, u redovima boraca, ali je ono učestvovalo samo u donašanju municije i životnih namirnica.

Položaj Rumunjske vrlo težak.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Lugano, 21. novembra.

Prema jednom izvještaju pariskog dopisnika milanskog „Corriere della Sera", u Parizu smatraju, da se više ne treba podavati nikakvim iluzijama o vojničkom položaju Rumunjske. Neprijatelju je, veli se tu, pošlo za rukom, da u rumunjskom frontu probije veliki prodor, tako da je stanje postalo kritično. Izgleda, veli se dalje, da neprijatelj želi da izvede neki, kao „nabavljački" pohod u Vlaškoj, pa da se u njoj dokopa ogromnih zaliha žita s jedne, a petrolejskih izvora s druge strane.

Pitanje mira.

Tobožnja posrednička akcija Wilsonova.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Berlin, 20. novembra.

„Vossische Zeitung" javlja iz Basela: „National Zeitung" uvjerava, da obavještenje o Wilsonovom pokušaju radi posredovanja, potiče od jedne ličnosti, koja je i sama marljivo radila na tom posredovanju. Najniži zahtjevi obe stranke, koliko su oni posrednicima poznati, nalaze se u oštroj suprotnosti. Prije svega se Wilson nije još odlučio o osnovnom pitanju, da li da se ponuda i prijedlozi neutrala zvanično saopšte svijetu. Dok se u tom pitanju izmedju neutralaca ne postigne sporazum, neće se moći postići bitni uspjeh u pitanju posredovanja. Sa svim je neizvjesno, da li bi neutrali mogli pokušati, da izvrše kakav pritisak protivu zaraćenih. Neke neutralne sile misle, da bi posredovanje kao prosta želja bez ikakvog prisiljavanja bilo prilično bezizgledno. Ali se misli o prisiljavanju protive svi učesnici, u toliko više, jer bi se time povećala opasnost, pa i sami budu u rat uvučeni, što razumje se svi žele da izbjegnu. Osim toga su vrlo različiti vojnički, privredni i moralni položaji pojedinih neutralnih država. Misao, da se jednom neutralnom intervencijom posreduje za zaseban mir, odbili su svi neutrali kao jedan ne neutralni čin i kao uticaj na stanje rata.

Američka akcija za mir.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Magdeburg, 20. novembra.

„Madeburger Zeitung" javljaju iz Ženeve:

Senator Stone potvrdjuje u „World"-u, da će državni departement još prije Božića preduzeti korake radi povraćaja mira.

Govori Bethmanna i Asquita.

Po ocjeni jednog Belgijanca jedan korak bliže miru.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Berlin, 19. novembra.

„Vorwärts" javlja iz Amsterdama: List belgijskih socijalista Huysmanna, „Socialiste Belge", piše: Govori Bethmanna i Asquita neosporno znače jedan korak bliže miru. Pošto je Bethmann odbio aneksiju Belgije i primio izborni sud, onda mi ne vidimo, zašto ovdje ne bi bilo materije za plodne pregovore. Pitanje o kolonijama nije takvo, da se ne može riješiti, naprotiv, njegovo riješenje izgleda srazmjerno kao lako. Glavno pitanje o izbornom sudu izgleda nam uvijek kao mnogo važnije nego li pitanje o graničnim ispravkama.

Borbe u Makedoniji.

Pad Bitolja.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Lugano, 20. novembra.

„Corriere della Sera" govori u svome članku o padu Bitolja, koji sa vojničkog gledišta nije odlučujući. Teško bi se moglo tvrditi, da će ta pobjeda umanjiti bugarsko-austro-njemački pritisak protiv Rumunije. Može se šta više protivno očekivati, naime, da središnje vlasti ubrzaju svoje nadiranje protivu Rumunjske, da bi time što brže Bitolj povratili.

Grčka i bugarska uprava u Drami, Kavali i Seresu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Beč, 20. novembra.

Kako se „Politische Korrespondenz"-u iz Sofije javlja, iz grčkih je gradova Drame, Seresa i Kavale sa okolinom, u sporazumu sa grčkom vladom, obrazovana jedna naročita provincija, u kojoj osim grčkih upravnih činovnika rade i bugarski.

Rusija.

Nezadovoljstvo u Rusiji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Bern, 21. novembra.

Prema jednom petrogradskom brzojavu „Temps"-a, cjelokupna ruska štampa odobrava napade u dumi. — „Rječ" veli: Ovom je prilikom raspoloženje protivu vlade bilo još odlučnije nego li u februaru, što i nije čudo, pošto su govori, održati u dumi, jasno ocrtavali položaj u Rusiji i skeptičko raspoloženje, koje vlada u zemlji. Naročito je rdjav utisak izazvalo, što su pri uvodnom govoru predsjednika gosudarstvene dume, Rodzjanka, svi ministri „in corpore" napustili dvoranu.

Iz gosudarstvene dume.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Rotterdam, 20. novembra.

Jučeranji „Times" saopštava iz Petrograda: Izvještaji o savjetovanjima u dumi jako su u listovima censurirani. Za vrijeme govora Šuldina i Maklakova slušaoci su pali u oduševljenje. Mnoga su lica udaljena.

Maklakov je govorio o čudnovatoj pojavi, što zemlja, i ako je stanje na frontovima povoljno i izrada municije svakim danom raste, stoji pred jednom novom velikom opasnošću, na ime pred promjenom ruskog duha. Opažaju se i izvjesne druge struje. Neki poslanici imali su smjelosti, da govore i o miru, drugi, prevareni u svome očekivanju, vraćaju se svojoj staroj izreci: što gore to bolje.

Dopisnik „Times"-a javlja još, da se nova ruska cirkularna nota, kojom se pobijaju vijesti o zasebnom miru, ima smatrati kao odgovor na Miljukovljev govor.

Moskovski vojni zapovjednik izdao je stanovništvu svoje gubernije jednu zapovjest, koja je ponovo upravljena protivu onih, koji pomažu vojnicima, koji svoju dužnost prenebregavaju, da bjegaju iz vojske. Nekoliko hiljada takvih slučajeva dostavljeno je vlastima. Zapovjest prijeti najstrožijim kaznama.

Gubici Brusilova prelaze drugi milijun.

2,027.853 ljudi i 100.621 časnik.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Berlin, 20. novembra.

„8 Uhr-Abendblatt" javlja sa ruske granice: Posljednji izvještaj kijevskog središnjeg izvještajnog ureda završuje sa cjelokupnim gubitcima od 2 milijuna 27.853 poginulih, nestalih i ranjenih momčadi u vremenu od 1. juna 1916. Broj poginulih, ranjenih i

---

Sota, Baneza itd. Osvrće se na mistike Taulera, Suzona, Ludovika iz Granate. Spominje glasovite Dominikance 18. i 19. stoljeća: teologe Gatti, Billuarta, povjesničara Orsi, Gazzaniga, Zigliaru, Lacordaira, Didona i Denifla te zanosno ističe, da je Red do početka 18. vijeka imao preko četiri hiljade pisaca svih mogućih struka i zanimanja.

Kao što je Dubrovnik uopće najsjajnija tačka u našoj prošlosti, tako je i u dominikanskoj, pa govornik napose ističe glasovite dubrovačke dominikance, koji su pronijeli daleko preko granica male republike dubrovačku slavu. Spominje, kako je Urban VIII. u pismu na Filipa IV. španjolskoga kralja nazvao dubrovački samostan dominikanaca „arx christianae religionis in Turcarum saevientium finibus constituta", i kako je kralj Matija Korvin pozivao na svoj dvor Dominikance iz Dubrovnika. Nabraja glasovite teologe i filozofe: Ivana Stojkovića, Tomu Bassegli, Serafina Bonu, Vlaha Nicolai, Petra Gozze, Augustina Nale, Klementa Ranjinu, Dionizija Remedellija. Zatim navodi matematika Ivana Gazula, gramatika Vičenca Kommena, pa biografe i povjesnike Ambrozija Ranjina, Bernardina Ghetaldi, Ambroza Gozze i Serafina Červu i izrazuje želju, da bi tko štampao Červina djela, koja su pravi rudnik za dubrovačku istoriju. Završuje kako je Dubrovnik cijenio Dominikance, gradio im crkve i samostane, te da ni danas nije zamro nauk u tom samostanu, gdje se uzgaja mladež.

Drugog je propovijedao o apostolatu dominikanskog reda m. p. otac Hermenegild Uskoković. Ovim je govorom još bolje potvrdio svoj glas valjanog i vrjednog propovjednika i pokazao jakost svoga pamćenja. Govor je bio sjajan, a imena osoba, zemalja i godina letjela su kao iz rukava. Za motto je uzeo riječi, što Crkva primjenjuje na sv. Dominika: Spiritus meus, qui est in te, et verba mea, quae posui in ore tuo, non recedent de ore tuo et de ore seminis tui, dicit Dominus, amodo et usque in sempiternum". Izaija 59, 21. Ističe, kako je dominikanski red baš ustanovljen za propovijedanje riječi Božje i iz pisama papa iznosi, kako su sve Dominikanci već za prvih decenija opstanka djelovali (Bula Inočenta, IV., 1253), i plodove njihovog apostolskog rada. Spominje također glasovitu kongregaciju „putujuće braće Isusa Krista kod nevjernika", njihovu odjeću i povlastice.

Prelazi zatim na pojedince i punim pravom na prvom mjestu i velikim zanosom ističe apostolski rad sv. patrijarke Dominika, tog stupa vjere, evandjeoske trublje, drugog Preteče i velikog dobitnika duša. Spominje apostolski rad mučenika sv. Petra iz Verone, velikog apostola sjeverne Evrope sv. Jacinta, Ivana iz Vičence, Henrika Suzona, Tanlera, velikog čudotvorca i apostola sv. Vičenca Ferreri-ja, te osobitom simpatijom i zanosom idola Firence, glasovitog Jerolima Savonarolu i zaštitnika bijednih Indijanaca, plemenitog Bartolomeja Las Casas, koji je radi njih do 8 puta prebrodio ocean. Iznosi kronološkim redom kako su dominikanski misijonari osvajali Novi Svijet, Kinu, Japan i Afrku.

Poslije toga prijegleda apostolskog djelovanja po širokom svijetu, prelazi na rad dubrovačkih Dominikanaca. Opisuje kako su se god. 1225. neki, koji su ugodili, pa su vlasti i puk sve upobrovnik i da prikrate vrijeme, odmah počeli propovijedati riječ Božju. Silno s ugodili, pa su vlasti i puk sve upotrijebili — osim sile — da ostanu u gradu. Do malo proširili su svoju djelatnost i van Dubrovnika, te nakon sama dva do tri decenija imaju misijonarske kuće u Kotoru, Ulcinju i Draču, te ko pravi apostolski pastiri obilaze južnu Dalmaciju, Rašiju, Albaniju i Epir. Spominje glasovitije propovijednike: Marka Dubrovčanina, Ivana Uljarevića, Bartolomeja Bogišića, kojega su nazivali Arca ili Bibliotheca divinae Sapientiae; Klementa Ranjinu, koji je za 30 godina propovijedao po Dalmaciji, Italiji i Njemačkoj, a na povratku došli bi mu Dubrovčani u susret pjevajući: „Benedictus qui venit in nomine Domini", Dominika Šišiju iz Rijeke (Ombla); Jacinta Passato iz Lopuda, koji je propovijedao po Dalmaciji, u Mlecima, Napulju i Rimu; Inocenta Aligretti-ja, koji je također propovijedao po Dalmaciji i svim znatnijim gradovima Italije i koji kad bi govorio, već bi se iz rana napunila crkva, a morali bi postaviti stražare na vrata crkve, da čuvaju red; Rajmunda Sey, koji je jednom tako dirljivo govorio proti lihvarenju, da su mu i neki Židovi donijeli znatne svote novaca, neka se povrate oštećenim; glasovitog Arkandjela Kalića i Augustina Marassi.

Pri koncu opaža, da danas red ne broji onoliko mnoštvo članova, ali ga vodi isti duh i riječi Božje ne će nestati do vijeka iz ustiju sinova sv. Dominika (Iz. 59, 21.)) Nabraja današnje misije reda u Carigradu, Maloj Aziji, Mezopotamiji, Kini, Japanu, Filipinama, Antilama i Braziliji i spominje, kako je i u naše doba snažno odjekivao ispod divnih svodova Notre-Dame u Parizu glas jednog Lacordaira, Monsabra, Didona i Janviera, te ističe uspješni rad dominikanskih misijonara iz Dalmacije, koji su u zadnjih 33 godina obišli i najzakutnija mjesta u Dalmaciji, Bosni, Hrvatskoj, Slavoniji, Istri i nekim dijelovima Ugarske. Svršava izrazujući radost svoju i svoga reda nad ovim rijetkim slavljem bratskoga reda i zanosno kliče: Vivat, crescat, floreat Ordo Praedicatorum!

Trećega dana imao je propovijedati prečasni dekan dubrovačkoga kaptola don A. Llepopili, ali se nazad nekoliko dana morao podvrći operaciji, pa je tu zadaću u veoma kratkom roku preuzeo velečasni don Niko Djivanović, gradski župnički pomoćnik. Započeo je lijepim uporedjenjem, kako je život svakog a i najglasovitijega čovjeka sličan pojavi, koju opažamo, kad bacimo kamen u more: more zašumi i pokažu se veći ili manji kolobarići, ali nakon kratkog vremena svega nestane. Jedini Isus Krist, na kojem počiva cijelo ljudsko društvo i sve od njega ima, u tome je izuzetak. Pa ipak ga jedan dio ljudstva mrzi i progoni. Nu ima drugi, koji ga ljubi, štuje i nastoji naslijedovati. On će iznijeti te uzore u dominikanskomu redu.

Označuje zadaću dominikanskoga reda: propovijedanje i poučavanje ili bolje „aliis contemplata tradere ad salutem animarum" (Konstitucije). Svaki je mogao lako zaključiti, da se to ne može izvesti bez svetosti. Navodi zatim lijepu misao Lacordaira, da je u dominiknaskomu redu suprema lex: salus animarum i kaže, da Crkva štuje preko 200 što blaženih, što svetih Dominikanaca i Dominikankinja svakoga staleža i svake dobe.

Potanko opisuje život sv. Dominika, toga velikoga sveca i providencijalnog čovjeka, a zatim nabraja svece raznih zanimanja i staleža. Od četiri pape, koje je red podao crkvi, tri se javno štuju (sv. Pio V., bl. Inocent V. Benedikt XI.); od kardinala imenuje bl. Ivana Dominici, nadbiskupa dubrovačkoga; od biskupa sv. Antonina, bl. Alberta Velikog, Jazova iz Voragine, našeg bl. Augustina Kažotića, zagre

nestalih časnika povećao se na 100.621. Gubitci letača povećali su se na 60.

Ruski zajam u Japanu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Berlin, 21. novembra.

„Deutsche Tageszeitung" javlja iz Stockholma: Debatujući o novim mogućnostima za nabavku novih novčanih sredstava za produženje rata, ruska štampa sviju političkih pravaca naglašava, da je dužnost Japana, da Rusiji nadje zajam u svojoj zemlji, kad već na bojištima aktivno ne učestvuje. Osim toga, Japan se isporukama ratnog materijala za Rusiju ogromno obogatio.

Njemačka.

Švajcarski glas o gradjanskoj mobilizaciji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina„).

Bern, 21. novembra.

Vojni kritičar „Bunda" veli povodom njemačke gradjanske mobilizacije, da je ona najvažniji ratni dogadjaj ove nedjelje. To je važniji dogadjaj nego li što su sve borbe, koje bjesne na zapadu, istoku i na Balkanu. Ovom modifikacijom njemačke energije ove borbe tek dobijaju svoje obilježje. One sada ne izgledaju više kao odlučne borbe, nego tek kao uvodne borbe, u kojima se još ne ogleda vrhunac njemačke volje za razvijanjem cjelokupne snage. To je od najveće važnosti, pa će o tome morati da povedu računa i sile sporazuma.

Kriza u Grčkoj.

Nova nasilja sila sporazuma.

Kb. Atena, 21. novembra.

Reuterov ured javlja: Saveznici zahtijevaju, da se poslanicima Njemačke, Austro-ugarske, Turske i Bugarske izdadu njihove putne isprave. Vlada smatra, da se taj zahtjev ne može primiti. Održano je ministarsko vijeće pod kraljevim predsjedništvom, radi savjetovanja o toj stvari. Kralj je za sutra u 10 sati prije podne sazvao krunski savjet. Zavladala je velika uznemirenost, jer su saveznici zahtjevali, da poslanici u srijedu otputuju.

Engleska i kolonije.

Predstojeće uvodjenje gradjanske službene obveze u Engleskoj.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Kopenhagen, 20. novembra.

„Nationaltidende" javlja iz Londona: Churchil je držao govor o kome se u cijeloj štampi govori. On je izjavio, da će vlada u toku rata biti primorana, da cjelokupno englesko brodarstvo uzme u svoje ruke. Dalje je nagovijestio, da će se, kao i u Njemačkoj, zavesti i u Engleskoj gradjanska radnička obveza.

Italija.

Sonnino kao provednik.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Lugano, 19. novembra.

U jednom krugu talijanskih poltiičara je Sonnino nedavno govorio o sadanjoj fazi svjetskog rata i pitanju mira. Kako je dopisnik „N. W. J." saznao, Sonnino je izmedju ostaloga rekao, da on ne odobrava podstrekačke govore izvjesnih engleskih političara. Trenutno nema ni u jednoj ratujućoj zemlji državnika, koji bi s nekom opredjeljenošću mogao uzeti, da će se njegova očekivanja i zahtjevi ispuniti. Poslije ovakve opomene, koja je upravljena na adresu kako engleskih tako i talijanskih državnika, primjetio je Sonnino, da u narodima četvornog sporazuma ne treba buditi vjeru u skorašnju pobjedu sporazuma i skorašnje zaključenje mira. Tek će ishod borbi u Rumunjskoj odlučiti o tome, da li će smjerovi o miru dobiti u toku zime opipljiviji oblik. Preranim predskazivanjem mira mogla bi se možda izazvati gorka razočaranja. U opšte, težište idućeg razvitka nalazi se na balkanskom polostrvu. Ali na žalost Sarrail još dozvoljava da napredovanje njegove vojske ometa strah od Grka. Italija za ekspediciju Sarraila ne može vlše učiniti no što je učinila, popunjavajući praznine solunske vojske, koje su postale uslijed krvavih gubitaka i raznih bolesti.

Italija neće da daje svoje čete za strane frontove.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Zeneva, 20. novembra.

Pariski listovi prelaze ćutke preko talijanske izjave, da sporazum ne može više računati na talijanske čete, naprotiv, Cadorna očekuje od sporazuma potpore za svoj front. Radi produženja teških francusko-talijanskih pregovora prispjeo je u Paris sa potrebnim punomoćijama talijanski ministar Commandini.

Lugano, 20. novembra.

Pošto je u narodu rdjavo primljena misao, da se jedno veće talijansko odjeljenje vojske pošlje u Francusku, svi su pobornici te misli sa svim začutali.

Novo pozivanje u Italiji.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Rim, 20. novembra.

Zvanični list objavljuje: Treći dio godišta 1876. i 1877. pozvan je za 1. decembar pod zastavu. Svi su dopusti i oslobodjenja od vojne dužnosti za ljekare godišta 1884. opozvani.

Najnovije brzojavne vijesti.

Privredno davljenje Svajcarske od strane sporazuma.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Bern, 20. novembra.

„Bund" se žali na neprijateljsko držanje sporazuma u privrednom saobraćaju pa izmedju ostalog piše:

Švajcarska je kupila u Španiji 6000 svinja. Ali se njoj ne dozvoljava, da ih uveze i ako bi to svojim vlastitim prenosnim srestvima mogla učiniti. Francuska neće da odobri prenos robe, koja je nabavljena u jednoj neutralnoj zemlji i prenosi se u drugu neutralnu zemlju i to u jednom mjesecu, u kome nam je Italija smanjila uvoz sa 100 komada mjesečno. Još gore stoji sa krupnom hranom. Mjesto redovne potrebe od 5000 vagona uvezlo se samo 300, dokle se u samoj Genovi nalaze 1000 vagona davno plaćenih pogača od ulja, a nije se uspjelo da se ta stočna hrana prenese i doveze vlastitim željezničkim srestvima. Ovo po medjunarodnim pravima protivno držanje objašnjavaju nam sile sporazuma tvrdjenjem, da Švajcarska hranom sporazumnih država tovi stoku, koja se izvozi u države središnjih vlasti.

Ali je posljedica te zabrane dovoza hrane izazvala baš u nas potrebu, da više stoke izvozimo, no što bi i sami htjeli i želili. I tako je kratkovidno držanje sporazumnih vlada u samoj stvari protivno postiglo nego li što se htjelo, a Švajcarska je bespravno i besciljno davljena. Isto tako čine nam se neprekidne teškoće u dovozu hljebnog žita. Francuska srednje-morska pristaništa prepunjena su robom za Švajcarsku, i ako je ona stavila na raspoloženje sva potrebna prenosna srestva. Roba leži i dalje u brodovima i postaje svakim danom sve skuplja.

Grad i okolica.

Bolest Njegovog Veličanstva.

Kb. Beč, 21. novembra.

Povodom bolesti Njegovog Veličanstva cara i kralja Franje Josipa Prvog izdano je danas u večer slijedeće liječničko saopštenje:

Jučer konstatovano zapaljenje na desnoj strani pluća Njegovog Veličanstva, danas se proširilo. Temperatura iznosila je danas u jutro 38'1, u 2 sata poslije podne 39'5, a u večer 39'6 gradi. Bilo 80, slabije. Disanje je ubrzano, 30 disaja u jednoj minuti. Apetit je bolesnikov neznatan, a snaga se znatno smanjila.

Dr. Kerzel, dr. Ortner.

Povlačenje niklenog novca od 20 helera.

U smislu sporazuma izmedju minist. u carev. vijeću zastupljenih zemalja i ministar. zemalja svete ugarske krune, a pod uslovom, da taj sporazum naknadno dobije zakonsko odobrenje, naredjuje svekoliko povlačenje niklenog novca od dvadeset helera.

Nikleni novac od dvadeset helera povlači se 1. januara 1917. iz zakonskog saobraćaja, on će dakle važiti još samo do zaključno 31. decembra 1916. u privatnom saobraćaju po njegovoj sadašnjoj vrijednosti i to u smislu odredaba člana XIX. zakona od 2. avgusta 1892. R. G. Bl. br. 126.

Iz prijavnog ureda.

19. novembra prijavljeno 54, odjavljejavljeno 24, seoba 25; u hotelima prijavljeno 36, odjavljeno 77, ostalo 186 osoba.

20. novembra prijavljeno 85, odjavljeno 25, seoba 48; u hotelima prijavljeno 130, odjavljeno 106, ostalo 210 osoba.

Izgubljeno.

Nikolić Lazar, sa stanom u Resavskoj ul. br. 71, izgubio je 14. o. m. izmedju ulica Skoopljanske, Bitoljske i Resavske svoj novčanik sa 30 kruna i raznim legitimacijama. Ko ga bude našao, neka ga donese redarstvu.

Narodna privreda.

ISHRANA NJEMAČKE U TREĆOJ GODINI RATA.

Jedno predavanje u Berlinu.

U večernjoj sjednici liječnika u Berlinu držao je profesor državnih nauka dr. Thiess iz Kölna, koji je sada upravitelj privrednog odjeljenja ratnog ureda za ishranu, predavanje o „organizaciji narodne ishrane u trećoj godini rata". Koji su slušali, što navodi prof. Thiess u tom pogledu, ponijeli su sobom utisak da pučanstvo u Njemačkoj može mirnim pouzdanjem gledati u nastojanje njemačkog rada na narodnoj ishrani. Prof. Thiess je naglasio, da nema sumnje, da je privredni rat postao oštriji, ali da će se takodje moći snositi bolje, nego što je se mislilo, naročito poslije privredne krize druge ratne godine. Ta teška kriza je prebrodjena sretnim slučajem i usavršivanjem ratnoprivrednih mjera, a bila je izazvata lošom žetvom, pa se danas može s utjehom priznati, da se je s tim upravo čudo dogodilo. Samo su za krompire procjene takve, da ih upravo dotiče koliko je najnužnije, ali i ovaj gubitak se namiruje s velikom žetvom repe i dovoljnom žetvom žita. Ograničenje potroška mesa u narodu nije toliko, koliko se više puta govori. Svakako može se snabdjevanje u sadašnjem stilu još dugo dalje voditi. Šta više je očekivati prije poboljšicu snabdjevanja s mesom i masti. Kako se od zastupnika ureda za narodnu ishranu nije moglo drukčije ni očekivati, rekao je dr. Thiess, da se ne može misliti, da se silom provodi ishrana u masama. Ta skupna ishrana na duže vremena već je stoga škodljiva, jer čini nemogućom svaku izmjenu, svaki obzir na osobne potrebe i uredbe ukusa. Ali svakako se imade iduće ratne godine provesti što je god moguće pravednija podjela i u tu svrhu djelovati na poljoprivrednike, da u pravo vrijeme lifruje svoje proizvode. Naravno valja i duševno djelovati. Prava riječ na pravom mjestu pomoći će, da se pomogne u mnogočem. Prof. Thiess je završio: Mi imademo baš toliko opskrbe životnim namirnicama, koliko nam može biti dosta, samo ako svoje potrebe stegnemo i štedimo.

Svoj izvještaj o predavanju završava jedan njemački list riječima:

Pesimisti i kojekakvi kavanski političari, koji sebi utvaraju, da su svu mudrost svijeta pozobali, kad vide šaku vjernih slušalaca kraj sebe, i koji bi po svom ćefu radi podijeliti Evropu, nalaze po novinama strahota, koje nikome ne zna, što se zbivaju tobož u ishrani u Njemačkoj, pa zabrinuto i zlobno prevrćući glavom poriču crne dane, samo sreća da se baš pametan svijet, koji zna, da ne može biti rata bez muka i tegoba, nikako ne osvrće na njihove velike brige. Zna pametan i sabran svijet da Njemačka, koja je dala toliko sjajnih primera velike ljudske snage u oružju, u tehnici, na kopnu i moru, imade ljudi spremnih i na privrednom polju, koji nalaze i naći će vazda sredstava i načina, da narod iza fronta, vičan na stezanje svojih svagdanjih potreba, a složan i odlučan u misli da izdrži sa ishranom i ovu treću godinu rata.

Zaključenje ruskog zajma u Americi.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Haag, 19. novembra.

Iz New-Yorka se javlja: Ruska vlada je zaključila pregovore o novom $5^1/_2$% ruskom zajmu u svoti od 50 milijuna dolara sa jednim sindikatom, kome je na čelu National City-Banka. Tečaj emisije zajma nije još poznat.

Zabrana uvoza nakita u Englesku.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

London, 19, novembra.

Reuterov ured javlja: Uvoz nakita ili srebrnih predmeta, izuzimajući satove i oklope za satove, zabranjen je u sjedinjenu kraljevinu, u koliko nebi postojala naročita dozvola ministra trgovine.

Slab engleski upis na francuski ratni zajam.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Berlin, 19. novembra.

„Lokalanceiger" javlja iz Haga: Iz Londona se javlja, da je na drugi francuski ratni zajam upisano u Engleskoj samo 15 milijuna funti sterlinga, prema 24 milijuna, koji su na prvi zajam upisani.

Dividenda Schneidera & Creuzota.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Ženeva, 19. novembra.

Ovogodišnja dividenda tvornice Schneider & Creuzot iznijeće najviše 95 do 100 franaka prema 85 u prošloj godini. Očekivalo se da će ona mnogo veća biti.

Oskudica u uglju u Australiji.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Rotterdam, 19. novembra.

„Times" javlja: U Sidney-u leži vuna u vrijednosti od 750.000 funti sterlinga, koja se ne može prenijeti u Evropu i Japan, jer je nastupila oskudica u uglju povodom štrajka rudarskih radnika.

Podpomaže probavu, luči sluz, oblažuje kiselinu.
MATTONI-EV
GIESSHÜBLER
ČISTA PRIRODNA ALKALIČNA
KISELICA
Henrich Mattoni d. d. Beč i Karlovevari (Karlsbad).
Za trupe, zavode, menaže i za pripadaoce c. i kr. kao c. njemačke vojske u vojnoj predavnici c. i kr. vojnog-General-Gouvernementa, Belgrad, Garde kasarna.

Razne vijesti.

Supruga Fritza Adlera i bečki atentat.

Premda su se nakon bečkog atentata požurili mnogi novinari u Zürich, gdje živi s djecom supruga atentatora Fritza Adlera, ipak nijednome nije pošlo za rukom, da dodje do nje i da dobije potanja obaviještenja o tom činu, ili o osobi njenog supruga. Sve što je bilo moguće doznati, jeste to, da je njegova supruga bila ruska študentkinja. Jedino što se jednom pokazala nakon atentata u socijalističkom društvu „Jedinstvo" u Zürichu prigodom predavanja ruskog socijaliste Ralleka o atentatu. Dama srednje visine i kestenjave kose, sva u crnini gorko je zaplakala, kad je slušala riječi o svome mužu. Adler se katastrofalno udaljio od povjesno-materijalističkog stanovišta, rekao je predavač, i time se bacio u propast, a svoju ženu i djecu bacio u propast i nezasluženo boli.

Intimni prijatelj Adlerov i njegove porodice njemački socijalist Plaaten, preuzeo je teški zadatak, da će Adlerovoj supruzi saopštiti nesreću, koja ju je snašla. Odmah poslije autentične vijesti o atentatu požurio sam se — pripovijeda Plaaten — automobilom Adlerovoj supruzi. Čitava porodica bila je upravo kod večere. Kako smo veliki prijatelji i dnevno mnogo zajedno nije moj iznenadni dolazak pobudio nikakav nemir. Gospodja Adler primila me veselo i pitala za moju suprugu, svoju prijateljicu. Prličekao sam, dok se svršila večera i dok su djeca pošla na spavanje. Moj zadatak bio je vrlo težak, jer gospodja Adler jako ljubi svoga supruga, a uz to je u nje nada sve protančan intelekat. Započeo sam time, da je Fritz opet navukao jednu neugodnost.

— Zar je opet štogod izbrbljao? Zar ne? — upita ona prestravljeno.

Meni su navirale suze na oči i jedva sam se savladavao.

— Pomozite mi nagovoriti Fritza, da barem dok traje rat dodje ovamo. Neprestano sam u smrtnom strahu za njega.

Tad sam se oslobodio na prvu tešku riječ. Gotovo bezglasno prošaptao sam:

— On je uapšen.

— Užasno! — zaviče ona u smrtnom strahu.

— Da, — nastavih — počinio je strašno djelo.

Ona stade uprepašćeno vikati, a ja, umalo izgubivši prisutnost duha, dovrših:

— Fritz je ubio austrijskog ministra-predsjednika.

Jadna žena pade u nesvest. Nekoliko sekunda ležala je na licu, a tad ju spopade jaka groznica. Vidjelo se, kako jecanje i bol prolaze joj čitavim tijelom. Kad se oporavila od prve zabune bila joj je prva riječ:

— Svršeno je!

Tješio sam ju kolikogod mi je bilo moguće, ali uzalud. Ona je preda se govorila neke nerazumljive riječi ne pazeći na me. U to je prispjela i moja supruga i ja sam se oprostio.

Gospodja Adler poduzela je korake, da ne bi bila primorana kao svjedok pristupiti u raspravi protiv svog supruga, što joj je već i zajamčeno. U ostalom pripada joj kao supruzi i onako pravo, da uskrati svjedočenje.

Posljednje brzojavne vijesti.

Zaposjednuće Crajove.

Kb. Beč, 21. novembra.

Vrhovno vojno zapovjedništvo javlja zvanično:

Danas su savezničke austro-njemačke čete zaposjele Crajovu.

Dragomir Konjević, Užice.

RADISAVU MITROVIĆU, Krf. — Molim, izvjestite moga Milorada, da sam dobila svih 500 kruna u dve rate. Kod kuće smo zdravo i dobro. Takodje i vaši. S poštovanjem Jula Mil. Aleksića, učitelja. Kj. 79

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim vas dostavite mome mužu Stojadinu Jankoviću, artiljer. kapetanu, da se nalazim sa djecom kod majke u Užicu. Novac koji mi je u tri maha poslao u sumi od 954 kruna primila sam. Svi smo zdravo. Neka nas izvjesti, šta je sa Ristom, Milom i Davidom. Svi ih mnogo pozdravljamo. Mica sa Sanom. Kj. 80

JOVANU JOVIČIĆU, Post-Restante, Ženeva. — Najučtivije vas molim, dostavite mome mužu Jovanu S. Radoviću, vojniku drinske pokret. radionice, I. poziva, slijedeće: „Dragi Jovo! Zdravo sam, majka, Zora i djeca takodje, kao i Lena i njena djeca. Na tvoj oglas i sve karte u kojima se svi javljate, odgovorili smo. Javljajte se češće i opširnije, javi jeste li svi zdravo i zajedno. Po mogućstvu slikajte se sva četvorica i sliku nam pošaljite, jer je to želja majkina i sviju nas, vašoj slici radovali bi se kao kad bi i vas videli. Jovo, javi mi za Vukosavu, Djordja i djecu, jesu li zdravo i gdje se nalaze. Neka mi se Vukosava lično javi istim putem, a i ti javi gdje se nalaziš. Žika, Steva i djeca zdravo kao i Stojka sa njenima. Vukosavi javi, da smo našeg dobrog ujaka Bondžulu izgubili 29.-VI.-1916., ujna zdravo u Požegi. Djeca vas mnogo pozdravljaju, a be vam ruke. Svi vas mnogo pozdravljaju, a najviše tebe tvoja Ljubica Radović, Užice. Kj. 81

Mih. M. Ristić, - Čačak.

ACI DINIĆU, Ženeva. — Najsrdačnije vas molim, da mome mužu Mil. Terziću, javite, da s' najvećim nestrpljenjem očekujem od njega novac, te da mi odmah pošalje poveću sumu, potrebno je spremiti se za zimu, a ja to još nisam. Još bolje je, da koga ovamo ovlasti, da mi izda (a i redovno daje) izvjesnu sumu, pošto se otuda mora dugo čekati. Djeca su kao i ja zdravo i dobro, samo nam je brza pomoć potrebna. Šaljemo mu srdačne pozdrave, a vama g. Diniću poštovanje i velika zahvalnost. Hr. Terzićka, Vrnjačka Banja No. 59. R. 448

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Blagodarim na izvješću o mome mužu Radovanu M. Djordjeviću iz Čačka, i molim vas, da ga izvjestite, da smo kod kuće zdravo i da za nas ne brine. Novaca vamo primam 30 kruna mjesečno, zato neka mi ne šalje. Neka se češće javlja. Draga Djordjević i Aleksija Ilić.

ROSA KOVAČEVIĆ iz Rožaca, blagodari na izvješću o njenom mužu Sretenu Kovačeviću, i moli, da Sreten javi o Mijajlu, jer mnogo brine za njega. Pozdravlja ga Rosa, mala Jela, Zorka, Velika, Dragić, Todor Djunović i Bosiljka.

PERKA PETROVIĆA iz Družetića, srez požeški, okrug užički, moli za izvještaj o svome bratu Ljubinku Petroviću, obvezniku X. puka, I. poziva. Kod kuće su svi zdravo.

MILUNKA PAJEVIĆA iz Ježevice, sr. trnavski, okrug čačanski, moli za izvještaj o svome mužu Mihailu Pajeviću, obvezniku III. čete, I. bataljuna, XVIII. puka, I. poziva. Mi smo kod kuće svi zdravo. R. 451

G-djicama: STANKI I STANICI LAZOVIĆ, Rue de Pre Jerome No. 9, Ženeva. — Velika hvala na izvještaju za naše muževe: Mladena Radosavljevića; Vojislava Rabrenovića i Ljubomira Ćubrića, trg. iz Čakač. Njih izvjestite, da smo mi sa djecom kao i svima našima zdravo i mnogo brinemo za njih, pa vas molimo, da nas i u buduće o njima izvještavate, na čemu vam unaprijed blagodarimo i pozdravljamo. Vaši su svi zdravo. Kosara V. Rabrenovića, Saveta M. Radosavljevića i Mileva Lj. Ćubrića iz Čačka. R. 447

SVETOZARU MOJKOVIĆU, direktoru gimnazije. — Dragi Sveto! Tvoje karte od: 27.-VI. i 16.-VII. dobila sam kao i oglas u „Beogradskim Novinama". Jako sam se obradovala, kad sam pročitala, da si hvala Bogu zdrav; zato te molim, javljaj se što češće, jer to nam je jedina sreća i radost, kad nam se ti javiš, da si živ i zdrav. Za nas ne brini. Mi smo zdravo. Mali Miodrag u veliko trči i počinje da govori, svaki je dan sve miliji. Majka je sa zdravljem dobro. Moli te g. Javorac, da mu pošalješ jednu mjesečnu platu. Šaljemo ti mnogo pozdrava ja i majka, a mali Miodrag ljubi ruku svome tati. Tvoja Lena. — Dragi Sveto! Na tvoju kartu, koja me je jako obradovala, odgovorila sam ti, a i ovim putem ti blagodarim na izvješću o Milanu i molim, da me i u buduće o njemu izvještavaš. Hvala ti, što mu novac šalješ. Milanu javi, da sam sa djecom zdravo i još sam kod Lene u stanu. Dobila sam nekoliko njegovih karata, odgovorila sam. Veoma me je obradovao, što me je za Mihaila i Velisava izvjestio, a ja sam tati odmah u selo javila. Pera nam se često javlja i za nas pita, te tako sad hvala Bogu za sve znamo, da ste živi; samo se češće javljajte. Tebe i Milana svi mnogo pozdravljamo, a sva djeca sa malom Leposavom, ljube ruke tati i teči. Persida. R. 449

---

backog biskupa; od mučenika sv. Petra iz Verone, sv. Ivana Nijemca, bl. Petra Sanz itd.; velikog naučenjaka Tomu Akvinca; sv. konverse Ivana Massiju, Martina Porresa; od svetica spominje sv. Katarinu iz Sijene, Ružu iz Lime, bl. Ivanu, majku sv. Dominika, te ističe vobitnu zadaću trećeg reda i koliko je isti doprinosio posvećenju duša u svijetu. Zatim iznosi zasluge Dominikanaca oko proširenja sv. Krunice, spominje andjeoskoga slikara, bl. Andjelika iz Fiesole i kako se ne može nijedna euharistična pobožnost obaviti bez divne pjesme „Tantum ergo", koju je ispjevao sv. Toma iz Akvinca.

I on opisuje dolazak Dominikanaca u Dubrovnik i opaža, kako su ih stari Dubrovčani nazivali „Predicatori", te kako ih je puk i plemstvo, viši i niži kler tražio za ispovjednike. Spominje, da su bijeli fratri čuvali vrata od Ploča i Ribarnice, te zgodno opaža, kako su još budnije pazili na vjeru u Dubrovniku, pa se ima poglavito njima zahvaliti, što je vjerski život tako bujno cvao u Dubrovniku. Koliko su ih pak cijenili, vidilo se pri proslavi V. stoljetnice (1716.), kojoj je prisustvovao skoro cijeli senat i oba kneza. Ganutljivo se rastavlja od tih dobrih, svetih, učenih, ozbiljnih i milih dubrovačkih fratara, kojih kosti leže u crkvi — ali koji ipak mogu mirno počivati, jer u novom naraštaju živi duh njihov.

Dopisnik ovaj završuje svoj dopis jednim prigodnim latinskim stihom u slavu dominikanaca.

„No."

Primaju se: Knez Mihailova ul. 38. NESTALI I KORESPONDENCIJA. Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

Gospod. VLADIMIRU ŽUJEVIĆU, Ženeva. — Dragi kume! Kuma Savka molila me, da te izvjestimo, da su svi kod kuće živi i zdravi. Milan je u Austriji, traži novaca, i kod kuće su u novčanoj oskudici. Radmila se udala u Lajkovac za Stojadina Ilića. Smilja je otišla u Beograd od njih o Djurdjevu-dne. Snaha Kaja molila te, da je izvjestiš za njenoga brata Radivoja. Mali Vuksan je kod vaše kuće. Tebe i Glišu tvoji svi mnogo pozdravljaju, i mole za novac što prije, da im pošalješ. Pošalji novaca i Milanu. Stevan te molio, da ga izvjestiš, da li su živi i zdravi: Milinko Žujević, intendantski voz, III. armije, drinske divizije. O kući ništa neka ne brine, svi su zdravi i Radoje Žujević, regrut V. puka, drinske divizije. Molim te kume, izvjesti me, jesuli živi i zdravi: Dragić Obradović, redov IV. čete, III. bat., V. puka, drinske divizije, II. poziva. Kod kuće su svi zdravo, Draga se javlja češće, neka ne brine ništa, no samo o sebi i Milan Stefanović, četni komordž. IV. čete, III. bat., V. puka, drinske divizije, II. poziva. Ružica, djeca i Trifun, svi su zdravo, neka ne brine ništa o njima no samo o sebi. Ranko Savić iz Robaja, moli te, da ga izvjestiš, jesu li živi i zdravi: Dragutin Savić, kaplar III. čete, IV. bat., V. puka, drrinske divizije, I. poziva i Petar Savić, mitraljesko odjeljenje, II. konjičkog puka, drinske divizije i Cvetko Savić, III. četa, IV. bat., V. puka, drinske divizije; kod kuća su im svi živi i zdravi. Dragi kume! Izvjesti me, je li živ i zdrav moj brat Živorad Ilić, artiljer. poručnik; bio je pri odstupanju u štabu drinske divizije. Kaži mu, da smo svi kod kuće živi i zdravi. O Vukosavi i djeci, kaže Draga čika Milisavljeva, da su u Ćuprij. Draga je došla ovdje iz Ćuprije i ovdje živi. Mileva Stefanović iz Pnjavora moli te, da je izvjestiš je li živ i zdrav njen brat Dušan Živković, pješad. kapetan II. klase, I. poziva, bio je na službi pri prizrenskoj okružnoj komandi. Mileva i brat Milorad sa djecom zdravo su, moleda se Dušan javi. Primi pozdrav od sviju. Tvoj kum Mihailo Savić, trg., Lazarevac. 20484—8

UREDNIŠTVU „KURIRA", za g. Marka Krstića, kapetana I. kl., V. pješad. puka, I. poz., drinske divizije. —Dragi Marko! Novac je mama dobila. Hvala. Kako ti sa zdravljem? Ja i djeca hvala Bogu dobro, oni te često pominju. Karte tvoje dobijam, posljednja je bila od 1. septembra, pisana njemački iz Švedske, ista me je obradovala naročito, što si je lično pisao. Gledaj, pa mi se lično javi opširnije, jer time mi pričinjavaš veliku radost i olakšavaš moj težak položaj. Javljaj se češće, da ne brinem. Čudi me, što još ne dobih vezu sa tobom, ma da sam ti se javljala anonsom nekoliko puta i to preko: Biroa Djordjevića, Riste Purića, stud. i Vlade. Od sad mi se javljaj preko „Beogradskih Novina" na adresu Premovića, Ženeva, a ovaj će meni uputiti preko istih, jer iste redovno primam i pratim. Pošalji mi odmah 1000 kruna, jer mi je neophodno potrebno. Zauzmi se preko tvojih prijatelja, da mama dobije što prije akonto penzije veću sumu novaca. Očekujem što skorije novac, pa da odem i do Čačka, da donesem stvari, jer sad će već godina dana kako sam u Paunama. Vladu i djecu pozdravi, za Dragu ništa ne znam. Javi odmah, da li je živ tečin sin Sofronije iz Djurdjevca i teča Dragić. Djeca ljube tatici ruku, a tebe mnogo pozdravlja tvoja Desa Krstić, Paune—Mionica. 20479—8

RISTI PURIĆU, stud. med., Ženeva. — Dobio sam vaš izvještaj o mojoj braći: Milošu i Momiru Božiću. Veliko hvala i molim vas, da njih izvjestite, da smo mi kod kuće zdravo i dobro i da nam se često javljaju. Izvjestite Vladimira Uroševića, pisara štaba III. armije, da je njegova žena Nata u Mionici zdrava i u oskudici; neka joj pošalje što prije novaca. Vlastimir neka se raspita za njenog brata Srboljuba Milivojevića, glumca skopljanskog pozorišta. Unaprijed vam zahvaljuje i očekuje izvještaj Nata Urošević i Milan Božić, Mionica. 20477—8

Gospod. STEVANU AĆIMOVIĆU, Hotel „Terminus", Ženeva. — Za Mihaila Matića, blagajnika glavne intendature vrhovne komande. — Dragi Mihailo! Novac sam primila 394 kruna. Sa djecom sam zdrava, ali se silno mučim, s toga sam se povukla u Mionicu. A iz sela ništa ne dobijam, nego radim i djecu izdržavam. U buduće šalji mi na Mionicu. Brinem za Tasu mnogo. Zar ne može, da mi se kartom neposredno javi i brigu olakša? Gledaj za ujka Svetozara i Dušicu, da mogu primiti akonto svoje penzije, jer dosad nisu ništa primili a u oskudici su. Ujna je umrla. Ljubi te sa djecom i želi tvoja Zagorka M. Matića, Mionica. 20476—8

Biro Djordjević, Ženeva. Dragi Ceko! Molim te postaraj se, da se izvjestiš za moga Marka, da li je živ i zdrav, jer se nije odavno javio. On je XII. puk, braničevski odred. Da li mu možeš poslati malo novaca; da li se javlja Filip? Pozdravlja te tvoj Mladen F. Ljubinković, trgovac, Jovanova ul. 10. Beograd. 20332-8

Gospodinu STEVANU AĆIMOVIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. — P. G. Izvještavamo vas, Za invalidu pod br. 19695 zavedeno 25./VIII. 1915. u ministarstvu vojnom i poslatu VII. pukov. okruž. komandi, nismo do sad primili. Istu primamo po zasluzi Momčila T. Bogdanovića, pješad. podporučnika (novoproizvedenog) takodje ni penziju od 1./VIII. 1915, po smrti naše mame Leposave, poč. Tase Bogdanovića, direktora monopola, nikako nismo primili. Na pitanje našeg strica Djoke Bogdanovića, pukov.. Glav. Intend., odgovaramo: da smo u Beogradu zdrave u bednom stanju, strini i njemu rukoljub Milkicu ljubimo. Iz istih razloga molimo vas, budite ljubazni, podejstvujte, da što prije do pomoći dodjemo. S poštovanjem: Dušica i Ljubica-Sana T. Bogdanović, Sindjelićeva 23, Beograd. 20475—8

G-dji ZORKI VLAJIĆ, Ženeva. — Draga gospodjo Zorka! Zahvaljujući vam na već učinjenoj dobroti, molim vas najljepše, da mojoj sestri Stanki S. Lozanića, saopštite ovo: Sve novčane pošiljke, do sad avizirane, primili smo svi, kao i posljednje dvije: jednu koju si ti uputila majci, a drugu zet Sima Vladi. Svi smo zdravi i dobro. Vlada je na zet-Simine karte odgovorio nekoliko puta kartama. Laboratorija je u redu i knjige. Sa stanom nismo mogli ništa učiniti. Gazda traži napismen otkaz. Majka nema nikakvih prihoda od kirije. Vlada i ja mnogo zahvaljujemo na staranju o našoj dieci Olgi i Jeli i molimo te, da im češće pišeš i da ih upućuješ. Olga i Jela neka nam pišu neposredno i jave svoje adrese, jer i mi možemo njima pisati. Mnogo pozdrava svima od: Vlade, Zore i Natalije Vl. Stojanovića. Kosmajska 38, Beograd. 20472-8

DOBRIVOJU M. VUČKOVIĆU, Suisse. — Dragi čiko! Molim vas, izvjestite me, da li imate direktne veze sa Milivojem, gdje je on i kako je? Mnogo se brinem. Vijesti o njemu su vrlo kratke, a ja bih željela da znam mnogo više. Izvjesti ga, da sam preko moje rodjake, gospodje Soje A. Borisavljevića, dobila 878 kruna. Svi smo zdravi, za nas neka ne brine. Mnogo vas molim, pozdravite Milivoja, a vas čiko, srdačno pozdravlja i od srca vam blagodari vaša Dragica Petrović sa djecom, Denkmal-gasse 94, Kruševac. 20417—8

M-me HELENE SAVIĆ, „La Verdonette", Lausanne. — Dali ste primili moju kartu? Pozdrav g. Saviću, vama i djeci od Kaće Lukića. Dragi Joco! Tvoju kartu od 5.-VIII. primila sam. Holzkamerova mi javlja, da je tvoja pisma primila i meni poslala, ali ih nisam još dobila, te me briga ubi. Djeca su zdravo, ne brini, jer se o tome najviše staram. Najveći deo novca trošim na hranu. Novac za gospodju Mišić nisam dobila. Djeca će Saveti pisati za Milana. Mera za cipele: moja No. 37, Ela No. 31, Djordje No. 34. Milana pozdravi, čestitaj mu slavu. Ako možeš pošalji mi novaca, jer su mi nužni, nemam dovoljno za sve potrebe. Majka Draga se javila, zdrava je. Svi te pozdravljamo i ljubimo: Ela, Djordje i Kaća J. Lukića, Vojvode Milenka 21. 20413—8

PERI ARANDJELOVIĆU, apotekaru, Ženeva. Ujka Pero! Molimo vas zauzmite se svojski, gdje treba, da dobijemo novčanu pomoć, ja na ime plate 1600, majka penzije 1644 dinara po knjižicama No. 265 i 2100, koje od oktobra nijesmo primile. U oskudici smo a namerne za Zaječar, pa nam veća suma od jednom hitno neophodna. Baba Mara svu nadu u vama polaže. Pozdrav Nadežda Popović, učiteljica iz Zaječara, Čačak, Makenzen 19. 20371-8

Gosp. **Mihajlu M. Golću**, hotel Terminus, Ženeva. Molim vas javite mome mužu Petru Mariću, da sam sa djecom zdrava i da sam dobila 300 kruna, koje mi je poslao. Mnogo ga pozdravljamo, neka se češće javlja. Ja i djeca smo sretni, kada je živ i zdrav. Neka Pera izvijesti, da su zdravo porodice ovih: Maše Gligorijevića, žena mu radi sa radnjom, izliječila se, djeca idu u školu; Dragoljuba Dumbelovića, žena ga mnogo pozdravlja, da ne brine; Petra Bjelića, rezervnog oficira, njegovi kod kuće ga mole, da prati novaca u velikoj su oskudici, a svi su zdravi; Vula Belića, zdravo su svi; Sretu Slavinčića; Milenka Timotijevića i Mica Dumbelova. Blagodari i poštuje vas Persida P. Marića, učiteljica, Arilje. 20407—8

Gospodinu **Savi T. Rančiću**, advokatu, Ženeva. Dragi Savo! Molim te izvijesti se, pa mi javi za Djordja Pantelića, kadeta 7. klase, Odeskog kadetskog korpusa, da li je živ i gdje je. Molim te ovo odmah izvrši, mi smo zdravi i tvoji isto, grle te i vole tvoja Ljubica i Ana Duš. Sretenovića, Ratarska ul. 113. Pozdravi moga Dulu. 20406—8

Gosp. **Jovanu Premoviću**, Ženeva. Molim g. Premovića, da ovaj oglas dostavi mome suprugu Budimiru Blagojeviću, kapetanu I. kl., X. puka, I. poziva, šumadijske divizije. Dragi Budimire! Sa Brankom i sa svima svojima zdravo. Tvoje karte primam, da li ti moje dobijaš? Zašto mi Budimire ne šalješ novac? Javi tačno, koliko si kome novaca dao, jer ovako ćoravo ljudi ne daju. Učini odmah, molim te, potreba je velika za novac. Javljaj se češće, da ne brinem. Branko te ljubi, a od mene i sviju naših primi mnogo pozdrava, tvoja Olga. G. Premoviću unaprijed blagodari Olga B. Blagojevića, Belanovica. 20405—8

Miloradu A. Petroviću, Hotel l' Univers, Geneve. Dragi naš Mile! Mnogo nas zadužuješ tvojim izvještajima. I mi ti često pišemo. Kaži Boži, da smo svi hvala Bogu zdravo i dobro. Na ime plate sam primila svega od avgusta prošle godine 950 dinara. Ako ima novaca, neka da Radomiru Saviću i neka javi, koliku je sumu dao, da bi toliko meni ovamo Živka dala. Boža neka piše Dragiši, da pošalje Olgi novac. Fotu, Sveta, Danu i tebe pozdravljaju i vole Srbović Saveta, Olga i djeca, G. Milanovac. 20404—8

Jovanu Premoviću, Ženeva, za Živana Ivanovića, Bizert .Afrika). Živane, mi smo kod kuće svi živi i zdravi, ne brini, kao i Pavlovi. Javljaj se istim putem i u buduće. Pozdrav od tvoje žene i ćerke Draginje i Milenije Ivanovića iz Kalanjevaca, srez Rudnički, okrug G. Milanovački. 20403—8

Miloradu A. Petroviću, Hotel Terminus, Ženeva. Blagodarim na izvještaju o mom mužu Milošu Pavloviću, šumadijska divizija. U isto vrijeme molim, da ga izvijestite, da sam sa djecom zdravo. Novac neka mi odmah pošalje, jer smo u oskudici. Pozdravlja vas Stanija Pavlović, Gor. Milanovac. 20402—8

G. **Jovanu Premoviću**, Ženeva, Case 3545. Molim vas izvijestite moga muža g. Milovana S. Gavrilovića, pješadijskog podpukovnika, da sam kod Dragomira, sa djecom i cijelom familijom zdravo i dobro, da je Zorka sa djecom na Korzici zdravo, da za Dragu ne znamo, gdje je. Da sam od g. Dimitrija Perovića, trgovca iz Beograda, primila 1000 kruna i da mi po mogućstvu pošalje još novaca. Pola M. Gavrilovića, Belanovica. 20400—8

Agnici Ljube Srećkovića, Ženeva. Poštovana gospodjo! Hvala na poslatih 129 kruna. Ta je suma vrlo mala prema mojoj šesnajstomjesečnoj neprimljenoj penziji i prema izdacima, koje moram svladati. Najučtivije molim, da mi se veća suma što prije pošalje. Pozdravlja vas i Ljubu Mileva Jovanovićka, Skopljanska ul. 22, Beograd. 20398—8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Molim, da me izvjestite o Dragoljubu Milivojeviću, vojniku I. poziva 5. odjeljenja rezervne municijone kolone kombinovane divizije, da li ga ima na položaju i da li je živ? Do danas se nije nikako javio. Traži ga: Bogosav Milivojević, Rača kragujevačka. 20364-8

Dr. JEVREMU ŽUJOVIĆU, Geneve. Za g-djicu Rosu Widner. Blagodarim na sjećanju. žalim što nisam s vama. Pitate, kako mi je? Moj stan neupotrebljiv. Mnogo pozdrava Ruža Koen, Kralja Milana 43. 20387-8

Dobrivoju M. Vučkoviću, Suisse. — Mili tatice! Danas smo dobili 4 tvoje karte od polovine oktobra. Vrlo smo se obradovali, gledaj češće, da nam vijestima razonodiš naš inače monotoni život. Tvoja dva oglasa su već dostavljena. Pišeš, da iz Beča treba da dobijemo haljine i obuću, to do sad nismo još dobili, djeca bi se vrlo radovala. Djeca uče, zdravi smo svi hvala Bogu. Isto i tebi od Boga želimo. Bogoljub se često depešom javlja, kaže, da i tebi piše. Odgovori odmah za ujku. Grli te i ljubi sa djecom Cana D. Vučković, Obilićev Vjenac 5. 20418-8

G. **Žarku Mazzura**, Geneve, Rue de l' ecole de medecine, Pension Baume. — Izvjestite moga pašenoga Kostu Popovića, poreznika, da je njegova žena Leposava primila 290 kruna, ostali poslati novac nije još primila. Svi su zdravi i neka ne brine za porodicu. Novac u buduće neka šalje na mene. Vasilije Popović, — Kruševac. 20429-8

G. **Stevi Aćimoviću**, Hotel Terminus, Ženeva. Učtivo vas molim, da mi pomognete, da dobijem invalidu, koju nisam dobila više od godine dana, a ostala sam sa 4 djece u velikoj oskudici. Unaprijed blagodari, Lenka Nulešić, udova, Šabac, Beogradska ul. 38. 20410-8

Gdji **Desanki Arandjelović**, Pension Beausite Place du Cirgen No. 3. Geneve. Mnogo molimo, da učinite i poradite, da i mi dobijemo što prije i što više novčane pomoći, jer smo zaista u oskudici, pošto nikakve pomoći nemamo i od 1. oktobra 1915. godine ništa ne dobismo. Unaprijed zahvaljujemo, Perka i Mila Šeflović, penzionerke, Daničićeva ul. 13. Vračar — Beograd. 20408-8

Monsieur **Dragutin Antić**, obrleitnant d' Artillerie De divizion territoriale de Danube, Corfon (Grece). Dragutine! Sve tvoje karte kao i pismo primila sam. Radosna sam samo, kad si živ. Ja sam u velikoj oskudici. Poradi ako možeš, da što dobijem na račun moga primanja kod g. Andre Todorovića, upravnika pošte krfske, kome sam se obraćala preko novina. Moli te Dana, da je izvjestiš za njenoga brata Momčila Vračarića, šofera. Pozdravljaju te i volu tvoji Raca i Nata Cvetićka, Vidinska ul. 44. Beograd. 20428-8

G. **Jovanu Premoviću**, Ženeva. Molim vas lijepo izvjestite moga brata Živojina Petkovića, maturanta, da smo njegove 2 karte dobili. Obradovali smo se kad je živ i zdrav. Mi smo dobro i zdravi. Molimo ga, da se raspita za Mileta Nedića, I. četa, I. bataljun, II. poziv, drinske divizije V. puka. Takodjer neka se izvjesti za Vasilija Nedića, maturanta skopljanske gimnazije; njihova majka sa djecom je u Jagodini zdrava. Unaprijed blagodarna, Mica Petković, Jagodina, Konservastrasse No. 3. 20425-8

Gdjici **Leli M. Marković**, Zürich, Pension Fortuna. Dobra moja Lelo! Tvoje mile karte od 8. i 17. X. primila sam sa neopisanom radošću. Žalim, što moje ne primaš. Molim te ovaj oglas dostavi Mići: Dragi naš Mićune, zahvaljujemo Bogu, što ste nam vas četvorica zdravi. Mila sa djecom u Nišu, zdravi potpuno. Oca teško bolestan od srca. U velikoj smo brizi za svima vami naročito za Dragog i Vlajka. Radujemo se što nam je Raja odličan djak. Tebi želimo uspjeh, čuvajte se, da ste nam zdravi. Volu i ljube tebe, Dragog, Vlajka i Raju Mama, oca i Ljubinka. Gdja Šana sa djecom zdrava. — Gdju Marković mnogo pozdravljamo, Lelu molim, da i dalje bude u vezi sa našima. Želim, da se skoro sastanemo, ljubi te tvoja Ljubinka M. Vasića, Miloša Velikog ul. 3. Beograd. 20433-8

DRAGIĆU SOLDATOVIĆU, drž. pravobraniocu, Ženeva. Još 18. sept. tek. god. preko g. Ace Dinića, poslao sam ti moje i gosp. Čede Perića, načelnika sreza pocerskog ovlašćenje, da meni svu moju penziju od 1. januara t. god. u 108.58 dinara mjesečno a g. Čedinu platu za isto vrijeme u 250 dinara mjesečno, pošalješ, pa to ni do danas ne dobismo. Mi te i ovim putem molimo i ovlašćujemo, da nam tu uslugu učiniš i da nam i na dalje šalješ, bićemo ti uvijek blagodarni. Sa pozdravom tvoj drug Ljuba Stanković, advokat, Beogradska ul. 82, Valjevo. Poštuje vas, vami blagodaran Čeda Perić, načel. sreza pocerskog, Opštinska 46, Valjevo. 20310-8

G. STEVANU SIMIĆU, profesoru, Solun. — Tvoj oglas čitao sam, mi se sa Natom ne možemo dopisivati, niti novac slati. Ilija Čakić, Smederevo. 20358—8

G. DRAGUTINU BABIĆU, blagajniku okruga požarevačkog, Marseille. Porodice otsutnih učitelja iz sreza požarevačkog nalaze se u velikoj oskudici i mole vas da poradite, te da im se pošalje koliko je moguće od plate (penzije) njihovih muževa (oca), preko adrese na koju ste poslali novac gospodji Nadi, Smederevo. Filipa Mih. Stojanovića, Živka Čedomira Vučićevića, Nadežda Drag. Atanackovića, Draginja Svet. Bakića, Dobrila, kći Radovana Pantića, Milojka poč. Zdravka Petrovića (penzija) i Mica Mihaila Miladinovića, profesora iz Požarevca. 20392-8

NIKOLA AĆIMOVIĆ iz Čačka moli prijatelje i poznanike, da ga ovim putem izvjeste, da li su živi i zdravi Paun — Raja Radivoje i Radić Aćimovići. 20370-8

G. **Jovanu Premoviću**, Ženeva. Najučtivije vas molim, unaprijed blagodareći, da dostavite mome rodjaku Jovi Jovanoviću, art. poručniku, blagajniku 3. divizione šumadijskog artljerijskog puka I. poziva, slijedeće: Jovo! Molim te pošalji mi odmah 500 kruna, pošto sam u velikoj oskudici, ako da Bog, kad se vidimo sve ću ti vratiti, a učinjenu pomoć u ovim danima nikad neću zaboraviti. Srdačno te pozdravlja, Zora Belovuković, Dragačevska ul. 43. Beograd. 20452-8

Stevi Aćimoviću, Hotel Terminus, — Ženeva. Lijepo vas molim, da podejstvujete, da mi se akonto moga primanja od oktobra mjeseca prošle godine pošalje veća suma na adresu, Ljubomir J. Djaja, željeznički činovnik, Topličin Vjenac 7. — Jeleni K. Mladenović udovi, od novembra mjeseca prošle godine neprimljeno, na adresu, Marija K. Mladenović, Topličin Vjenac 7. Izvjestite po mogućstvu Dušana Ivanovića, advokata iz Prokuplja, moga pašenoga, da njegovoj porodici pošalje novaca preko mene, svi smo u oskudici. Poštuje vas, Ljubomir J. Djaja, željeznički činovnik, Topličin Vjenac 7. 20453-8

G. **Sveta Aćimović**, Ženeva. Prema vašem oglasu u „Beogradskim Novinama" izvještavam vas, da je porodica Jagodića u Čačku. U isto vrijeme molim vas za hitnu pomoć, pošto smo ja i sestra činovnici i u oskudici. Melanija Koturović, Cara Uroša ul. 43. Beograd. 20493-8

G. **Stevi Aćimoviću**, Hotel Terminus, Geneve. Molim vas ponovite Ljubi, da opet što prije pošalje novaca, potrebe su za zimu velike. Javite mu, da smo svi zdravi, sem majke, koja stalno leži. Otac se javlja zdrav. Djeca idu u školu. Svi ga pozdravljamo. Moj vas brat Djoka moli, da pišete g. Miki Peroviću, da mu ovdje, kod Joce otvori koliki može kredit. Vami pozdrav i zahvalnost, Julijana Milivojević, Kralja Milana ul. 96. Beograd. 20492-8

G. **Stevi Aćimoviću**, Hotel Terminus, Ženeva. Molim, da mi, u koliko je moguće prije pošaljete što veću sumu novaca, jer sam sa svojima u oskudici. Dosadašnje moje molbe za pomoć na ime moje penzije, ostale su bez odgovora, Mara Dj. Djurićka, učiteljica u penziji, Mišarska ul. 11. 20491-8

G. **Djordju Radojloviću**, Ženeva. Molim te, pošalji mi za pet mjeseci Jocinu penziji, i mojoj snaji Dragi T. Blaznavac, njenu svu penziju do novembra ove godine. Posljednju penziju primile u oktobru 1915. Gledaj, da nam što skorije pošalješ, novac nam je veoma potreban. Pozdravlja, Draginja Brdarski, Kragujevac, Beogradska ul. 6. 20490-8

G. **Milanu Atanaskoviću**, Avenue du Mail 4. Geneve. Molim vas gospodine, raspitajte se za moga jedinca Milorada Panića, studenta tehnike, (sina pok. Milutina Panića štampara). On je bio u posljednje vrijeme u beogradskoj vojnoj stanici, pri odstupanju vidjen je u Kruševcu, telegrafska četa. Do danas o njemu ništa nisam doznala. Moli za skoriji izvještaj i poštuje vas Euđemija Panić, — Mutapova ul. 34. Beograd. 20487-8

G. **Dragoljubu Radojloviću**, Ženeva. Molim za izvještaj, da li su zdravi i da se jave svojima: Nikola Stošić, vojnik djačke čete, Milan i Milutin Topalovići, prvi u XIII. puku, a drugi IV. četa, I. bataljun, XVIII. puk, sva trojica I. poziva, rodom iz Grocke. Blagodari i pozdravlja Mihajlo Petrović, Mutapova ul. 27. Beograd. 20485-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Molim, da me izvjestite je su li živi i zdravi i to: Petar Nikolić iz Sipića, vojnik 4. artiljerijskog puka „Tanasko Rajić", Ljubomir N. Nikolić, iz Sipića, regrut iz 1896. god., Milan Nikolić, vojnik 3. četa 11. puk III. poziv, Miloje Nikolić, regrut iz 1896. godine i Blagoje Matejić, 2. četa 11. puk III. poziva. Molim, da im dostavite, da su njihove familije žive i zdrave. Novica Nikolić iz Sipića, srez Rača kragujevačka. 20363-8

G. MILANU RABRENOVIĆU i gospodsinu DOBRI MIJATOVIĆU, advokatu. Mnogo vam blagodarim na prijateljskom sjećanju i zauzimanju. Molim vas šaljite na majkinu adresu, Persa M. Djurića, Skopljanska 9, Beograd. Pozdravlja ju i mole, da ih se sjećate i dalje. Magdalena Pere Paunkovića i djeca. Mesarci. 20327-8

RISTI PURIĆU, stud. med., Geneve. Risto, Molim te izvjesti me, ako možeš za moga muža Milorada Blagojevića, vojnika 4. baterije drinskog artiljerijskog puka I. poziva i za braću Ivana Mihailovića, poručnika 1. čete 3. bataljona 8. aktivnog puka, Mihaila Mihailovića, železničkog činovnika, Andriju Mihailovića, vojnika 2. željezničke čete i Vukašina Mihailovića, vojnika 4. čete 4. bataljona 5. puka II. poziva. Ja sam sa djecom zdrava, blagodari i pozdravlja Olga Blagojević, Valjevo. 20325-8

MILANU MARJANOVIĆU, advokatu, Ženeva. Molim poštovanoga g. Marjanovića, da dostavi Nikoli S. Martinoviću, ćurčiji, komordžiji I. gradske baterije skopljanskog odreda, da sam kod svojih roditelja. Sve stvari su nam očuvane. Neka se javlja češće. Zahvaljuje Jovanka N. Martinovića, Požarevac. 20391-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Za g. Vladu L. Nikolića, kapetana 15. p. II. poziva. Mili moj Vlado! Mi smo ti zdravo. Preselili smo se u drugi stan. Što se ne javljaš? Brinem! Da li ćemo slavu zajedno provesti? Pošalji mi još para i što prije? Mama te pozdravlja, a ljube te tvoji mili Bocko i Dara Vl. Nikolića, Beogradska 14, Beograd. 20317-8

G. ACI DINIĆU, Ženeva. Poštovani g. Aco! Ja vas molim, da me izvjestite, kako je sa zdravljem moj muž Aleksandar i braća: Mijailo i Aleksa, jer odavno ne dobih vijest o njima. Pozdravlja vas i poštuje Mara Rašković, Aleksandrovac kruševački. 20362-8

STAMENI SABLJAREVIĆ, Boeoquano, Korse. Vaš oglas u broju 248 čitao sam a tako isto i br. 271 i vidio sam, da javljate, da je moj Raka, Životije, Milovan i Raka Bradić zdravi u Solunu, za koje vam osobito blagodarim, u isto vrijeme vas molim, da što češće javljate o njima i izvjestite ih, da smo svi zdravo i živo. Dušanka je sa djecom zdravo. Srdačno vam blagodare, Stevica Stojadinović, Lenka Brašić i Mara Bradić iz Trstenika. 20373-8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Za Petra M. Stojanovića, šefa stanice iz Obrenovca, Bastija. Dragi Pero. Sumu od 106 kruna, primila sam. Potporu ne dobivam, zato mi odmah pošalji što veću sumu novaca. Piši g. Nikoli Aćimoviću, trg. u Čačku, i zahvali mu na učinjenoj pomoći u mojoj nevolji. Natalija P. Stojanovića, Makenzenstrasse 22, Čačak. 20372-8

G. **Jovanu Premoviću**, Geneve, za g. Timu Stanimirovića, načelnika poštanskotelegrafskog odjeljenja. Učtivo molimo, da nam izvolite poslati našu neprimljenu platu, od I. januara 1916. u oskudici smo. Blagodarni: Dragoljub Milisavljević, poštar, i Dragutin Gogić, kondukter, Mionica. 20478-8

Gdji **Simki Lj. Jovanović**, Rim. Uzimam slobodu vas zamoliti, da budete tako dobri, da dostavite ovo nekoliko reči Pajiću: Dragi Mićo! Čestitam ti slavu, želim, da je što ljepše provedeš. Ja sam u Beogradu, Hilendarska ul. 32. Gledaj načina, da mi se svakako javiš, kako si. Primi srdačan pozdrav od tvoga druga Isakovića. Vama unaprijed mnogo blagodari, Dragi Isaković. 20474-8

G. **Jovanu Premoviću**, Ženeva, Case 3545. M. B. Molim vas lijepo g. Premoviću, budite tako dobri, te me izvjestite za moga sina Stojana Trajkovića, potporučnika III. puka, 3. bataljuna, kruševačke rezervne trupe, da li je živ i zdrav. Dobih o njemu svega jednom izvještaj iz Tunisa i to prije pet mjeseci. Mnogo brinem. Unaprijed vam blagodari Persida Trajković, Schulstrasse 7. Jagodina. Od moje vas strane braca Jovo lijepo molim, da se postarate za ovoga dječka, jedan je od naših rodjaka, pozdrav Kosara Premović, Jagodina. 19984-8

G. **Ivanu Tanazeviću**, pješ. potpukovniku i komandantu III. bataljuna, III. puka, moravske divizije, I. poziva. Molim vas lijepo dostavite ovaj oglas Anti: Mili moj Anto! Za veliko mi je čudo tvoje ćutanje. Molim te lijepo javi se na isti način, jer brinem. Ja sam u Kruševcu i ostajem. Kako su Djoka i Panta? Ljubi te i vole samo tvoja Ana Pantić, Kruševac. 20459-8

Stevi Aćimoviću, Ženeva, Hotel Terminus. Dragi Stevo! Blagodarim na izvješću o našem Ljupčetu, molim te i u buduće nas izvještavaj. Molim te požuri sa našim primanjem, jer smo ostali bez novca. Kuma Živkin broj knjižice 893. primala je 25 dinara. Molim te izvjesti gdje je njen Nenad i Milutin i da joj se javljaju. Svi te pozdravljaju, najviše sestra Ljubica Blagojević, Kruševac. — 20458-8

Milutinu Uroševiću, Ženeva. I u buduće me izvještavaj o njemu, jer ti znaš kako brinemo. Dragi Milutine! Blaogdarim ti na izvještaju o mom Ljupčetu i molim te dostavi Ljupčetu ovaj oglas: Milo naše Ljupče! Tvoju kartu i pismo dobili smo. Presretni smo kada si nam hvala Bogu živ i zdrav. Preklinjemo te i molimo čuvaj sebe. Milutinovi su nam dali hiljadu dinara, više nam ne daju, ti nam šalji direkt i to odmah, jer nam je novac potreban, o svemu izvjesti odmah i to preko novina. Za nas ne brini, već čuvaj sebe. Grlimo te i ljubimo, tvoja majka i sestre Vida i Ljubica Blagojević, Kruševac. 20457-8

G. **Stevi Aćimoviću**, Hotel Terminus, Ženeva. Moj otac Pavle Belovuković, učitelj u penziji, umro je februara prošle godine. Pomoći nikakve ne primam, u oskudici sam. Molim vas najučtivije, da mi odmah pošaljete veću sumu novaca, na ime pomoći, koja bi se docnije od penzije imala odbiti. Unaprijed blagodari, — Zorka Belovukovićeva, Dragačevska ul. 43. Beograd. 20451-8

Životi Vidiću, Ženeva. Dragi brate! Tebi i Milanu čestitam slavu sa najljepšim željama. Svi smo zdravi, isto i tebi i Milanu želimo. Mihajla izvijesti, da drogerija radi. Izvijesti nas jesu li živi Milorad Popović iz Panna, 3. odjeljenje, velikog mostovnog trena, drinske divizije, traži ga žena i Čedomir Mišić iz Strugarnika, podnarednik 2. četa, 3. bat., 5. puk, I. poziv. Mnogo pozdravi ćika Živojina i sve njegove. Tebe i Milana ljubi sestra Milja P. Vidića, Valjevo. 20455—8

www.nb.rs

Jovan Premović

Ženeva, Case 3545 MB.

dostavlja:

2586. ZORKI POPIĆKI, Niš. Ja sam zdravo kao i Aca sa njegovim, za nas ne brinite, samo se vi javljajte češće. Slavković, arhivar nije na svome mjestu, gdje je bio, pisao sam, da ga pronadjem, još nemam odgovora. Božidar Manojlović ne znam gdje je, tamo nije više, gdje je ranije bio. Anka bi išla kod Draže, ali sada još ne može, pošto uči jezik. Reci prija Vuki, da je njen Dragutin zdrav, da za njega ne brine. Nikola ćata i svi naši zdravi. Za Luku Kosarinog javljaju, da je viđjen u Africi, svakako da je bio tamo na liječenju i vele da je otputovao za Solun, tačno se ne zna, valjda će ćata sad moći tačnije da javi, misli se, da je živ. Ja odlazim za koji dan i gledaću, da se javim, vi se javljajte preko Ace i Sotira. Djecu i sve vas ljubi Milutin. Ženeva.

2587. Gdji **Dani Jove Miličevića**, Niš, Strezova 16, i **Spiri Dimitrijeviću**, fotografu iz Niša. Jova je zdrav u Ajačio, Cors. Pita za vas i djecu, kako su i da li trebaju novaca? Pozdrav, Milutin.

2588. Gdji **Julki Vlade Pešića**, Niš. — Vlada i Božidar zdravi, poslijednji u školi u Viriville-Isere (Francuska), pozdravljaju i pitaju za vas? Milutin.

2589. Gdji **Zorki M. Pandjela**, Vrnjci. Vlada je na Krfu, pisato mu je, očekujemo odgovor. Ja odlazim odavde, obraćajte se u buduće na Sotira, rue Abanzit No. 1. Djoku, Manojla, Vas i poznate pozdravlja Milutin.

2590. **Mari Dr. Milana Petrovića**, Beograd, Sv. Save ul. Drago moje Marče! Kako iz nepoznatog uzroka nisu oštampane nekoliko anonsa, to ti i kratko saopštavam sadržinu istih. 1. IX. Milan se javlja često, zdrav je, a tako isto i njegov zet Šterić i sestrići. Izvijesti o tome familiju. Pisao ti je nekoliko pisama, koja sam ti poslao. 17. IX. Danas sam dobio pismo od Milana od 28. avgusta: „Zdrav sam, a tako isto Šterić, Ljuba i Milivoje. Obaviješten sam, da je Danica dobila sina, neka je živ i zdrav. Srećan sam, što ste svi dobro. Grli te tvoj Milan". 21. IX. Javlja Milan, da je zdrav, a tako isto Šterić, Milivoj i Ljuba, pita gdje je Südwärts, je li ostao u ateljeru, kako je sa kućom i našim stvarima? Pera Letić umro pet dana prije našeg Jove i sahranjen blizu njega, označio sam grob. Sve pozdravlja, tebe grli Milan. 7. X. javljam ti, da sam primio tvoju kartu od 15. prošlog mjeseca i da sam je poslao Milanu. Milan se javlja nedjeljno i moli, da ne brinete. Od Mite sam dobio poslije duže pauze kartu, u kojoj javlja, da je zdrav. — 13. ov. mjes. poslao sam ti preporučeno pismo preko gdje Rade. Danas sam opet dobio kartu od Milana od 25. proš. mjes. Javlja, da je zdrav i pita, kako da ti pošalje 500 franaka. Odgovorio sam mu i poslao tvoju kartu bez datuma, koju sam danas primio. Julku, Andreju, tebe i djecu grli tvoj ujka Aca.

2591. Gdji **Mici Dr. Dj. Jovanovića**, Vrnjci. Vašu anonsu poslao sam vašem sinu, kada dobijem odgovor od njega, saopštiću vam ovim putem. Izviješten sam od njegovog druga, da je zdrav. — Poštuje i pozdravlja vas Aca Popović.

2592. **Aca Popović** izvještava, da je dobio slijedeća pisma iz Soluna, datirana 10. ov. mj.:

I. Za Jovanku K. Popović: Mila moja Jovanka! Iz „Beograd. Novina" vidim, da se obraćaš na gdju Lujku Klidis i da tražiš izvještaj o meni. Ja sam vrlo dobro i ni ti ni Lala ne brinite za mene, već gledajte sebe i moju djecu. Darinka i Mika su na Krfu, Dragi u Švicarskoj, a mama i Djoka na Korzici. Voja tetka Sofijin je zdrav. Izvijesti Ljubicu, ako je još kod tebe, da je Velizar zdrav, Stojan je u Ženevi. Ružin Dragan je kod Ace, studira medecinu. Molim te, da me preko „Beograd. Novina" često izvještavaš, a naročito o tome, da li imate novaca. Molio sam te da mi pošalješ svoju sliku, jer sam načuo, da si bila teško bolesna. Jedina mi je želja, da se živi i zdravi sastanemo. Izvijesti me, da li je živa tetka Savka. Ljubica neka stalno bude kod tebe. Mnogo je pozdravi. Dr. Milas Marin zdrav je. Ako nemaš novaca, traži od Ace ili Gutmana ili Erenrajha; oni su u Beogradu. Tebe, Lalu i djecu grli i ljubi vaš Koča.

II. Za Jovanku Popović. Draga Jovanka! Prešlo je četvrt stoljeća našem prijateljstvu, prvi put te molim nađi se mojoj Zori i mome Dušku. — Djoka sa kumom ne će ići u London. Svi su zdravo. Pozdrav tebi i djeci, Aca.

III. Za Zoru Kuzmanović. Slatka moja Zoro, milo moje dijete Boško, dobri moj otac, uvijek vas silno volim i brinem za vas. Tako često molim Boga za zdravlje i dobro vaše. Zdrav sam ja, Dušan, Mika, Milutin i drugi naši. Pročitao sam Zoro moja, tvoj oglas u „Beograd. Novinama" prije jedno mjesec i po dana. Sada pratim Beogr. Novine. Sigurno primaš novac, koji šaljem preko Bank-Verein-a. Ljubim vas, ljubim Danicu i zet Živana Tsatsu i Mileta, oca i majku i sve druge naše, vaš Aca. Pozdravlja Aca Popović.

2593. **Pavlu Šarčeviću**, Beograd, Pajsijeva ul. 4. Postupio sam po tvojoj karti od 8. avgusta, koju sam danas primio. Pisao sam tvome zetu i čim odgovor dobijem, saopštiću ti ga ovim putem! Srdačno te pozdravlja Aca Popović.

2594. **Ruža A. Popovića** javlja:

1. Milki Popović. Draga Milka! Mikica se javio, dobro je i zdrav, a tako isto Miloš, ujka Mirko i Zdravko. Aca čeka odgovor na penziju.

2. Veliki Stanković. Draga Velika! Primila sam tvoje pismo, koje me je jako obradovalo. Velika ti hvala, što si obišla moje. Ti i Lela napišite nekoliko riječi, ti tvome Djoki, a Lela Miškociju, da im pošaljem. Sve vas grli i ljubi Ruža.

3. Nati Stojanović. Danas se javila Olga i Lela; zdrave su, željne su mame i tate.

4. Milevi Prištevac. Ivan i Hristifor zdravi.

5. Mihajlu Miličeviću, Beograd. Milan, Ivan, Vlajko i Dušan zdravi i Jova Lovčević zdrav.

2595. **Vidosavi Milana Mićića**, novinara, Beograd. Mila mama, pročitala sam tvoj oglas. Moj bol je tako veliki, a koliki je tek tvoj mogu pomisliti. Stegni srce i snosi taj veliki bol, a Bog je dobar, pa će svima dobro dati. Ja i Karlo smo zdravi. Tebe i djecu grli i ljubi tvoja Anka.

2596. **Dragoslav Stojadinović**, advokat, javlja svojima, da više nije u Švajcarskoj i da mu više ne treba pisati.

2597. **Ljubica Magazinovićka**, Aleksandrova ul. 134. Beograd. Bata piše (Bastia Corse, 10. X.), ozdravio je i dobro je sasvim. Novac mu za sada ne treba. Fotografiju poslaće. U prepisci je s Mićom i Vladom. Vlada je zdravo. Nemojte mi Zoru zanemariti. Neka joj prijatelj pozajmi novaca, dok od Miše ne stigne. Javljaj te se češće. Pozdravlje svima od Mage. Bod. des Franchces 36. Geneve.

2598. **Lazaru Danoviću**, Kruševac. — Mika, Vlada i ujka zdravi. Javite se inžinjeru Kolareviću, Geneve, Rue de Monthoux 27. Da li ste primili pare?

2599. Gdja **Simka Krstić**, Beograd, Dušanova ul. Mika Vulović, inžinjer zdrav. Vlada i ujka zdravi. Javite, šta je sa njihovim i gdje su, te je su li primili novac. Inžinjer Kolarević, Geneve, Rue Monthoux 27.

2600. **D. Perović**, Beograd. Dragi Joco! Posljednjih dana izašlo je više mojih oglasa, koje sam još prije dva mjeseca slao. Gdji Poli izdaj svega do 1000 kruna. Gdju Katicu Steve Mićovića izvjesti, da je Steva zdravo i dobro na starom mjestu. Naši su svi zdravo. Sve pozdravlja Milan.

2601. Gdji **Uskoković**, Užice. Molim vas odmah javite, kako ste vi i gdjica Božidarka? Sinovi su vam zdravi, Desanka.

2602. **Kaja Djordjević**, stud. med. Zürich, javlja slijedećim i moli ih da joj se jave:

1. Jova Djordjević, prof. Niš. Mili moji, ja i Bucko smo zdravi. Poslao mi je slike, divno izgleda.

2. Gdja Stošić, Kraljevo, br. 3. gospodin zdrav.

3. Totović, Gospodska ul. zdrav.

4. Djerović, Jevremova br. 13. gospodin zdrav.

5. Ljubičić, Srndakova br. 7., — zdrav.

6. Boža, Djoka, Nikola, Zeja sa djecom zdrava, kako je Mila?

7. Tasa, Ljubiša, Boško, Pop, zdravi. Kako je tetka, djeca, teča, stara majka? Bucko pozdravlja Desu Dimitrijević, — braća su zdrava. Tatu, mamu, Sanku, Danku, Nadicu ljube i grle, Bucko i Kaja.

2603. **Bosi Janković**, Baba Višnjina ul. Pročitali smo oglas Dragin čika Dragoljubu. Milan je odmah poslao Jeli 100 frs., a Jova mami. Ja sam tri put poslao novac i poslaću ti ponovo. Jova, Stojanović i ja zdravi smo. Gasovljevi su u Nici i naredili Šlezingeru u Pešti, da vam da novaca. Javi ovim putem svoju i adresu mame, Jovanke i Desanke. Svima pozdrav a tebe i djecu grli Aleksandar.

2604. Gdji **Hermini Koste Stefanovića**, trgovca, Arandjelovac. Zdrav sam, za mene ne brini. Odmah mi se javi preko „Beogradskih Novina". Ranije položenih (1000) jednu hiljadu kruna gdji Berti primio sam od Žike Savića. Ponovo gospodji Berti otvori kredit do (1000) jednu hiljadu kruna, (u moneti koja tamo ide), a ja ću ovdje od Žike primiti odgovarajuću sumu u moneti, koja ovdje ide. Mene izvjesti o položenoj sumi. Više nikom nesmeš dati novac. Čuo sam, da je čiča Rista umro, zašto mi ne javljaš. Javljaj se često, kako ste sa zdravljem i kako je radnja. Radili ili ne. Cocin, Vandjel, Dušan, Branko, Mile, Milentije zdravi su. Sve vas pozdravlja vaš K. Stefanović, trgovac iz Arandjelovca.

2605. **Ovim se obavještuje, da su niže imenovani živi i zdravi:**

Kruševac: Todor Djalić, Miletić Milomir, Vukoman i Tanasije; Batoćanin Kosta i Milosav svi iz sela Lopaša, sreza trsteničkog. Milenković Arandjel i Radić, Stanojlović Petar, Stojan, Stanojlo i Milan, svi iz Mačkovca, sreza rasinskog. Antonije Vukojčić, Mileta Djodjić, Djordje Vuksanović, Milan Stević, Mihailović Vukadin i Bora svi iz Kruševca. Radoje Lazić, Milutin Radičević, Ranko i Radovan Ivanović, Obren Terzić, i Stojan Lazić, svi iz Rudenice. Radenković Milun i Novica. Vasa Jeličić, Mihailo Azdejković, Mihailo Vuković i Voisav Božanović, svi iz Kobilja, sreza kopaoničkog. Miloš Prvulović, Mihajlović Borisav i Milisav, Dušan Čokotić, Dušan Milanović i Milorad Kolezić, svi iz Lazarice. Radosavljević Radovan i Milovan iz Rataja, sreza župskog. Vladisavljević, Savković i Ljubisav Petrović, svi iz Trnavaca, sreza župskog. Milošević Roman i Sava, Milojković, Milan i Raja i Živojin Jevtić, svi iz Jošja, sreza rasinskog.

Valjevo: Svetislav Djukanović iz Valjeva. Dragoljub, Dragić i Maksim na školovanju u Francuskoj; Milić Boško, Radivoje i Vladimir, Boško Tešić, Dragoljub Babović, Stojan Milovanović, Nešković Ljubiša i Svetislav i Rajko Babović, svi iz Vračevića, sreza kolubarskog. Joviša Mihajlović, Radisav Milosavljević, Vukajlo Simić, Veličko Bogdanović, Jovanović Zdravko, Radović Milomir i Vojko, Radojičić Aleksandar, Dragoljub, Ljubisav i Vojislav; Ljubisav Ivanović, Dimitrije Bogdanović, Mihailo Nikolić, Živorad Milosavljević, Radomir Mijailović, Veselin Stepanović, Milutin Simić, Svetomir Ignjatović, Milutin Kovačević i Svetozar Ignjatović, svi iz Berkovaca, sreza kolubarskog.

Gor. Milanovac: Milovan Milić, Milan i braća Živković, iz Branetića, sreza takovskog.

Niš: **Jovan Milićević**, učitelj iz Grejača, u Ajačiju (Korzika). Miodrag Cenić i Dragi. O Vladi nezna ništa.

Leskovac: Dušan Nikolić, sudski činovnik i Dušan Stoiljković, da njegova žena javi, da li je primila novac.

Kraljevo: Jovan D. Milovanović, iz Godačice i ostali.

Loznica: Stanko Crno-Marković i Milan Matić, kovač; Ivko Ćorlić i Vasa Radosavljević, bakalin; Božidar J. Tankosić, Dušan Reljić, Branko Radaljac, Jevta Radulović, Dušan i Stanimir Matić, Milutin Milutinović, Jova Gaić, Mika Tejić, Draga Repić, svi iz Loznice.

Užice: Jevrem Čakarević; Milutin, Dragutin, Vladeta i Ljuba Mitrović; Mišo i Kaja Vidić; Čeda u Francuskoj u školi; Vukola Kovačević; Ilija, Miloš, Boriša, Vlastimir, Velja, Djura i Bojo, Tihomir i Mika Todorović u Bizerti, svi iz Užica. Mladen Vasikić iz Vigošta, srez ariljski u Bizerti.

Zaječar: Boško i Joca Ničić u Bizerti.

Aleksinac: Slavoljub, kovač iz Aleksinca. Oglas pročitao i novac tri puta poslao preko teče. Stamenko Petrović, iz Rutevca.

Požarevac: Ljubomir Ognjanović u Bizerti, javlja se Stevanu Brešćanskom, kolaru, Kličevac. Milenko Veljković iz Požarevca, kao i Mika i Djordje zdravi.

Kragujevac: Boško D. Jevtić, Žika Lukić, za Mišu ne zna. Oba iz Kragujevca. Milutin Vasiljević, iz Rače.

Beograd: Miloje Mil. Stojanović i Bratislav, da javi, je su li primili novac od Bratislava. Vojislav Milić, Dobrosav A. Šišmanović, sekretar min. nar. privrede, kao i Velja, Dragi i Žika. Zet umro na Krfu u mjesecu junu. Njegova žena da javi, da li je primila poslatih 300 kruna. Dana Stefanović u Anlhat (Pug de Dome). Pročitala njihov oglas; ide u školu, platu ne prima. Andreja D. Jovanović, saobraćajni pripravnik, kao i Boža, Vasa i Vlaja. Tri izvještaja dobio. Jovan S. Radenković, stud. Paris. Ujka Dušan umro na Krfu 8. februara. Milan i Božidar Simić na školi u Lionu. Svi imenovani iz Beograda. Krsta Marković opančar iz Mladenovca. Djura Vlajnić iz Lazarevca, kao i Damnjan Dašić, Vlastimir Gavrilović, Živan Marković, Sveta Filipović i Vesić svi iz Lazarevca.

Smederevo: Vojislav Milić iz Smedereva.

Obrenovac: Kosta R. Živanović u Sidi Abdalah (Tunis). Pročitao oglas svoje žene. Mihailo Mihailović, Tošić i Purić, zdravi. Isto tako Branko i Jova.

Vranja: Proka Nikolić iz Vranje, kao i Dušan i Milan.

Ćuprija: Miloje Mil. Stojanović, moli Miku Radojkovića, da njegovoj majci Milevi, Karagjorgjeva ul. 91. Beograd, šalje svakog mjeseca po 300 kruna.

2606. **Kosari Stefanović**, Ratarska ul. 87. Sve tvoje oglase pročitah i radujem se, da ste oboje zdravo, kao što sam i ja. Novac ti poslah a i u buduće ću slati, da ne oskudjevaš, čuvaj sebe i Desanku. Za mene ništa ne brini. Od Boga vam želim zdravlje. Srdačno pozdravlje tebi i Desi od vašeg Pante.

2607. **Aleksandri Petrović**, Šabac. — Pocerska ul. 18. Slobodan Vasilić javlja, da je Aleksandar zdrav na Krfu i da ga izvjestite o vama i njegovim roditeljima.

2608. **Dani Vanlića**, Beograd, Dušanova ul. 36. Zdrav sam. Žika, Miša i Rada zdravo. Kako ste i vi svi, Kata, Magda. Pozdrav. Javi preko novina, Jovan.

2609. **Bosi Vojina Popovića**, bakalina, Beograd. Kralj Aleksandra ul. 88. Molim, da me izvijestite ovim putem, je li Mileva, Bora i Stojna došli tamo, a bili su ostali u Prizrenu u kući Sime Nekića, Pantelejska ul. br. 8. Molim Bosu, da im dade novaca, koji ću ja vratiti. Petar Jovičić, narednik.

2610. **Stevan Rajčević**, p.-poručnik, traži svoju ženu Ljubicu, koja je ostala u Beogradu sa stanom više Smederevskog djerma, Ivkovića imanje. Želi, da mu se javi ovim putem ili kartama.

2611. **Matu Trifunca**, trg., Aleksinac. Branislav Todorović, ekonom iz Prćilovice moli, da izvijestite Jevtu Ilića iz Lužana, srez moravski, da sam sa Acom i Ljubom zdrav i neka jave, kako su kod kuće.

2612. **Milosavu Todoroviću**, okr. šumaru, Prokuplje. Brana javlja, da je sa Acom i Ljubom zdrav i traži izvještaj o njima.

2613. **Ljubi Gavrilović**, Zaječar. Svi smo zdravi i dobro. Dana u Francuskoj. Šaljem Vam novac. Javite se, jer ništa od Vas još nisam dobio, a čujem, da je otac umro. Molim i prijatelje, da ovu vijest dostave mojim roditeljima. Kapetan Gavrilović.

2614. **Lela Stefanović-Zega**, Beograd. Birčaninova 20. Čika Djoka i Kosta zdravo. Takodje moj brat i zet Milan i sestra Dana, koja je u Francuskoj. Po mogućstvu javite mojima u Zaječar. Mali.

2615. **Djordju Aleksiću**, Beograd, Studenička 45. Javi ovim putem, je li zdrava moja žena Natalija sa djecom i da li je u redakcijskom stanu ili gdje na drugom mjestu. Pozdravlja Andra Janković.

2616. **Stevki Vlade Nanovića**, Beograd. Julijana javlja, da je sa svojima dobro. Vaš Vlada zdravo i pita za Vas. Obidjite moj stan i javite se ovim putem.

2617. **Ljubici Dj. Bajalovića**, Beograd. Pročitah oba tvoja oglasa a primio sam i dječiju sliku, veliko hvala. Što se nisi i ti slikala. Javljah ti se mnogo puti. Od jula do kraja avgusta poslah ti 770 K, tvoj brat Vlada 500 K. Ruži i Katarini je poslato 750 K. Slaćemo i dalje. Zdravo sam i ništa ne brini o meni, nego čuvaj sebe i njeguj djecu. Sa mnom je Vlada zdrav, kao i Pera, kome sam javio sve o Lini. Ljubica je sad vrlo dobro i po mišljenju ljekara do kraja godine ozdraviće potpuno. Primi mnogo pozdrava sa Boškom i Jovom. Djura.

2618. **Gaji Trifunoviću**, G. Milanovac. Jula, Ljubica, Mica, Ljubiša i Pera javljaju, da su zdravi, novaca imaju. Mole, da im se javite ovim putem. Pitaju za Vasilija, tetka Julu, Jelu Nikic i djecu.

2619. Gdji **Tinki Vl. Petkovića**, Disa, Beograd, Budimska 17. Draga moja Tinka! I ako je vrijeme i daljina izmedju nas, osjećaji su ipak isti. Osam mjeseci očekivao sam prvi glas od tebe, pa i tada je nastalo lutanje — patnja. Iz Pariza ti poslah u dva maha 600 kruna. Sada ti šaljem 400 K, a u buduće slaću svakog mjeseca. Evo me zdravog na Krfu. Javih se Miši, Radi i Ljubi. Oni su zdravo u Solunu. Tražih da pošalju novaca u Beograd i Čačak. Šta radite vi, moji mili na daleko, — ti moja gospodjo; Gordana, je li već veđika? Da li joj je lice nalik na majčino? Šta radi Mitka; sluša li? Ljubi Vas sve vječito Tvoj Vladja. Javi mi se preko Leposave ili Aćimovića.

2620. **Aleksandar Blagojević**, oficir, izvještava svoje u Kruševcu i Paraćinu, da je sa ženom i djetetom kao i sa svima, koji su otuda pošli, živ i zdrav i moli, da mu se jave ovim putem ili kartom.

2621. **Dragomira Matića** iz Zaječara moli činovnik Ranisav Jovanović, da mu javi, da li se njegova žena Persida sa djetetom nalazi kod oca Jakova Dimitrijevića, kasapina; ako jeste, da javi, gdje je familija majora Miladina Pavlovića i činovnika Tanasija Ilića, ako nije, gdje se nalazi? Veljko Dimitrijević i teča Djoka zdravi su, svi smo zdravi, javite ovim putem.

2622. **Bosiljka Petrović**, student, Beograd, Bosanska ul. 61. Dika Petrović, Šapčanin, izvještava ćerku i ženu, da je zdrav i pročitao njihov oglas. Koja je u Francuskoj maturant, šaljem mu pola plate. Milan i Sele zdravi. Vojinu sliku primio. Sve svoje pozdravlja i ljubi.

2623. **Dušan Živanović**, sudija moli Nestora Vukojičića iz Kuršumlije, Svetozara Pantelića, Stavru Stankovića, Majira Beraha, trg. i Milevu Ljube Stankovića iz Pirota, da njegovoj familiji ukažu pomoć i jave ovim putem gdje je, radi šiljanja novca.

2624. **Milanu Maličaninu**, za Gojku Milošević, Trstenik. Preko predsjednika opštine kruševačke poslao sam ti Gojka 500 franaka, postaraj se da primiš. Dragi i Mišo su u Francuskoj. Ja, Milan i Božo zdravi; za nas ne brini. Ovim putem odgovori o prijemu novca i vašem zdravlju, Teofil Milošević.

2625. **Danici Dobrić i djeci**, Velju, Jezdu i Micu traže Mihajlo i Branko Dobrić, Zdravi su; Branko u školi u Francuskoj. Neka ovim putem jave tačnu adresu.

2626. **Atanasije Mitrović**, pješ. kapetan izvještava svoju ženu Nastasiju, Beograd, da je zdrav, traži da se ona javi ovim putem i izvjesti u kakvom se stanju kuća nalazi?

2627. **Stevanu Perišiću**, Lozanj, srez takovski, okrug rudnički. Obrad, Obren, Dmitar, Blagoje, Radivoje i Branislav, kao i ja zdravi smo. Pavle Jovanović.

2628. **Ljubomir Krasojević** iz G. Crnuća, okrug rudnički, izvještava svoju mater Rosu, da je zdravo. Želi, da ga ovim putem izvjesti o zdravlju sviju ukućana i prijemu novca.

2629. **Miša Trifunović**, izvještava, da su zdravi:

Iz arilјskog sreza: Milija, Ljubomir, Pantelija, Proko, Staniša i Radomir Djukići, Milivoje, Rade, Sredoje, Petar i Grozdomir Lukići, Dragomir, Milosav, Jovan i Milisav Lukovići Veljko, Miljko, Milenko i Milomir Rajevići, Vukosav Nerandžić, Luka Kovačević, Ljubomir Šolajić i Jelko Nerandžić, svi iz Brekova. Miladin Luković iz Trudova, Miljko Ojdanić iz Visoke. Stojan N. Vasiljević iz Bjeluše. Tripko Rosić iz Vrana, Dragiša, Milosav i Miljko Jovanovići iz Brekova.

(Nastavit će se.)

KORESPONDENCIJA.

Djordju Radojloviću, Ženeva, za g. Djoku M. Jovanovića, Nica, Boulevard Gambeta 7. Molim vas izvjestite me odmah najbržim putem, za moga milog Djordja, od čega je i kada operisan, i kako je sada? U isto vrijeme molim vas javite mu, da ga molim, da mi se on lično javi, jer sam u velikom očajanju. Unaprijed vam blagodarim, Danica Dj. Kurtović, Bitoljska ul. 69. Beograd. 20483-8

Dragomiru Krnjajiću, Krf. Molimo, akonto našeg primanja izdejstvujete pošiljku. Novac nam je neophodan. Blagodarimo: Ružica Djurić, Topčiderska 31; Ružica Ajdačić, Miloša Velikog ul. 56., činovnici ministarstva finansija. 20450-8

G. **Stevi Aćimoviću**, Hotel Terminus, Ženeva. Povodom vašeg oglasa iz novina najučtivije vas molimo, da nam se pošalje od našeg primanja veća suma novaca. Penziju nismo primile od oktobra prošle godine. Novac nam je jako potreban, jer smo u oskudici. U naprijed vam blagodare: Jelena Mil. Jevdjenijević, broj knjižice 1798, Stiška ulica 39 i Julka L. Simić, Hadži Rufimova ul. 14, Beograd. 20473—8

G. **Dr. Milanu Stojadinoviću**, činovniku Min. Fin., Krf. Molim vas lijepo, da mi poradite, da mi se pošalje što veća novčana pomoć, jer sam u velikoj oskudici sa porodicom, a pomoć ovdje nikakvu ne primamo. Pozdravlja vas Andja Milosavljević, čin. Min. Fin., Poslanička ul. 41, Beograd. 20393—8

Gdji **Ruži A. Popovića**, Ženeva. Primih tvoju kartu od 14.-X. o mojoj Olgi i Jeli. Vlada i ja mnogo zahvaljujemo tebi i Aci na staranju o našoj djeci. Molim te, piši im, ja nam pišu neposredno i jave svoje adrese, jer im možemo i mi pisati neposredno. Ako je moj djever Dr. Ljuba tu, kaži mu, da nam se javi i neka piše o Stevi. Roditelji i mi zdravi, tako i drugi naši u Smederevu. Mnogo pozdrava g. Aci, tebi i djeci od Vlade, Zore i mene. Ljubi te tvoja Natalija Vl. Stojanović, Kosmajska ul. 38, Beograd. 20471—8

G. **Al. Popoviću**, Ženeva, Quai du Mont Blanc 27, za Mih. Kupčevića, potporučnika u automobilskoj komandi. Mili moj tata! Svi smo potpuno zdravi. Tri pošiljke novaca primili smo, pošaljite nam opet što prije i uvijek na moju adresu. Svi vas neizmjerno volimo i ljubimo, Mica. G. Popoviću najtoplije zahvaljuje na dobroti. M. Kupčevićeva, Kruševac, Langestrasse 52. 20469—8

Milivoju Popoviću, Ženeva. Dragi Milivoje! Ja i g. Čeda dobili smo tvoje karte od šestog novembra upravo za osam dana, mnogo sam se obradovala, jer sam bila u brizi. Gosp. Čeda i g. Maca blagodare ti na zauzimanju i moli te, da uskoriš njegovo primanje. Dobijaš li moje karte? Čitaš li moje oglase? Dobila sam dvije karte od Toše Todorovića, piše mi o tebi, molim te čuvaj zdravlje, za mene ne brini, zdrava sam. 260 kruna kad dobijem, javiću ti. Pozdrav g. Čede, g. Maci, majke i tvoje Ane Popović, Makenzijeva ul. br. 41, Beograd. 20396—8

Lazaru Krćedincu, Hotel Terminus, Ženeva. Tvoju kartu od 5.-XI. primili. Veliko hvala, vidim da moje karte ne dobijaš, zato ti ovim putem odgovaram, a takodje tvoje ranije karte nisam primila. Dostavi Djuri. Mili Djuro! Čuli smo od tetka Sofije prije tri mjeseca da si bolestan, pa sad od Laze, da si još u sanatoriumu i da se oporavljaš, mi mo u velikom očajanju, ali nadamo se u Boga, da ćeš nam sasvim ozdraviti, jer to bi bila jedina radost za nas. Molim te, piši često Lazi, kako ti je, a on će nas izvještavati. Mikule je veliki i pametan i moli Boga, da mu njegov slatki tatica dodje. Vera i svi smo dobro, za nas se ne brini, samo čuvaj sebe. Svi te ljubimo i grlimo. Tebe Lazo molim, da nas češće izvještavaš na istu adresu. Radu ljubimo, tvoje i tebe mnogo pozdravlja Julijana Popović, Donja ul. 71, Beograd. 20468—8

Gdji **Kosari Genčićki**. Tata je u Ugarskoj zdrav i piše nam često. Mi smo u tvojoj kući. Što zatekosmo sačuvaćemo! Sve vas volimo i pozdravljamo srdačno, Zorka Vasiljevićeva, Kralj Milanova ul. 30. Beograd. 20442-8

G. **Sveta Aćimović**, Ženeva. Prema vašem oglasu u broju 275 „Beogradskih Novina" molim za hitnu pomoć, pošto kao činovnik Srpske Kreditne Banke godinu dana nisam ništa primila, a u velikoj sam oskudici sa ocem, monopolskim činovnikom, majkom i malom sestrom. Olga Dragutinović, Beograd, Hilendarska ul. 16. 20440-8

G. **Mihajlu Kneževiću**, Ženeva. Gospodine načelniče! Molim vas budite tako dobri i zauzmite se, da nam se pošalje izvjesna suma novaca, na račun moje i tatine plate. Mi se nalazimo u oskudici i novac nam je neophodno potreban. U nadi, da će te nam molbu ispuniti, pozdravlja vas Zorica Vasiljevićeva, Beograd, Nemanjina ul. 40. a. 20432-8

Savi Vidakoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Dragi Savo! Novac sam primila, javi mi se kartom ili preko novina. Kako si sa zdravljem, jer mnogo brinem; ja i djeca smo zdravo i dobro. Pozdrav od mene, djeca ljube i grle svoga tatu, Zorka Vidaković, Prote Mateje ul. 39. Beograd. 20456-8

Nikoli Jeličiću, Ženeva. Molim da me izvjestite, da li je živ moj gomir — Gaja Mihajlović, p[illegible] ličnika. Neka se javlja prek[illegible] đje Mihajlović, Kruševac.

Koči Ljotiću, za Č[illegible] Geneve. Molim te do[illegible] la sa djecom i stva[illegible] Zdravi su. Ostala [illegible] telegrafski pošal[illegible] isto pošlji i me[illegible] Pešić, Kruše[illegible]

CIJENE OGLASIMA:
Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:
Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Kupovine i prodaje

Ces. Kralj. Privilegovana

Austrijska Länder-Banka

prodaje drva na Savskoj obali blizu čuprije. 20730-2

Prodaja crepa i cigalja prvog kvaliteta najumerenijim cijenama. Upitati kod E. M. Vajda, Beograd, Kraljice Natalije ul. 68. 19173-2

Stanovi.

Soba lijepo namještena sa posebnim ulazom za boljeg gospodina izdaje se odmah; Staro Crkvena ul. br. 97, prva vrata desno. 20930-4

Stan sa četiri sobe, predsobljem, kujnom i ostalim prinadležnostima izdaje se pod kiriju. Stan je sa ulice. Pitati sopstvenicu u istoj kući, Beoska ul. 35. 20828-4

KORESPONDENCIJA.

Darinka, udova Živka Milosavljevića bivšeg profesora Vel. Škole i sudije kasacionoga suda, iz Požarevca, moli nekadašnje drugove i učenike svojega pok. muža, da budu duševni raspitati se: šta je sa njenim jedincem Stanojlom, maturantom požarevačke gimnazije. Javiti preko g. Ribarca, Zorina 100. Beograd. 20211 8

Nikoli Popoviću, sveštenику Geneve. Od Mice nikakvi izvještaj ne možemo da dobijemo. Vidi, gdje je moj Svetozar, pa mi javi, da li je zdrav? Ilija Cakić. Smederevo. 20359-8

Gosp. Miljanu Jovanovića, Hotel Terminus, Geneve. Molim izvijestite gospodina Vladu Markovića, direktora, da je gospodji Tinki potreban novac; u isto vrijeme izvijestite gospodina, da Kosari Popović, telegrafisti pošalje novac na moju adresu, a ne kako mu je oglasom javila. Molim gospodina direktora, da i meni pošalje od mog primanja. Djordje Stević, vozovodja, Vojvode Milenka ul. 2. Beograd. 20289-8

Gospodinu Aci Điniću, Hotel Terminus, Geneve. Molim javite mojoj sestri Olgi Utješenović, da sam dobila njenu kartu i da sam joj odgovorila, mi smo svi zdravi, ako je moguće poslaću joj slike djece. Javite da sam bila kod profesora s Mausikom i da nije mogla biti primljena u Sanatorium prije šest godina i da sam joj kupila kranckenwagen. Neka mi javi u kome se gradu nalazi? Zora Jovanović, Zmajeva ul. 2. Beograd. 20348-8

Kosti Aleksiću, Geneve. Molim vas Kosta izvijestite moga brata Jeremiju, da smo svi kod kuće zdravo, njegovu kartu, što je pratio preko vas, dobili smo, koja nas je obradovala, kad smo čuli, da je zdravo. Ja sam u Valjevu, po malo radim, neka se javlja da čujemo za njega. Sliku ćemo pratiti. Pozdravlja ga Dara, Krunija, Kosa, Milica, Todosije, Milorad Subotić i Milenko Djokić. 20355-8

G. Jovanu Premoviću, Case 3545 M.B. Geneve. Molim vas lepo, da me izvestite za moga muža Vladimira P. Milića, kočničara 5 zeljezničke čete i Životu Kostantinovića, kočn. 5 železn. čete. Molim izvestite me preko „Beogr. Novina". Ja sam sa decom zdrava. Unapred blagodarna Vandjelka Milić, Miletićeva 18. Beograd. 20397-8

Životi Vidiću, Hotel Terminus, Geneva. Dragi Života! Pisah ti nekoliko puta, a od tebe ne dobih odgovora. Da li si dobio moje karte? Tvoji dobijaju od tebe karte. Molim te budi dobar i ne propuštaj me izveštavati o Milanu, Zdravku i Lali, jer mnogo brinem o njima; uvek kad pišeš, javljaj mi o njima, jer nam je to jedina i velika radost kad čujemo da su živi i zdravi. Želela bih da mi se Milan lično javi, bilo preko novina bilo preko tebe. Lula je već velika, vrlo često o tati priča i o ujkama i moli se Bogu za njin život i zdravlje. Mnogo ih je poželela, a tako isto i mi svi. Ako si dobio moje karte, izvjesti me tačno što sam te pitala. Milana, Zdravka i Lalu pozdravi. Lula ljubi mnogo taticu i ujkice. Mnogo te pozdravljaju Lula i Caka Dimitrijevićka, Valjevo. 20467-8

G. Milanu Djordjeviću, — Geneva. Rue 31 decembre No 71. Molim vas javite mome mužu Radisavu Krstiću, pukovniku sledeće: „Primila sam i četvrtu pošiljku novaca u sumi 396 kruna. Novac i dalje šalji, ali što više, zbog zimnice. Zdravi smo i sada živimo stalno u Beogradu. Molim te vodi brigu o dada Julkinoj deci i kaži im, da joj pošalju novaca. G-dja Krkićka moli te da je izvestiš za njenog sina Dušana, vojnika dunav. divizije. Izvesti Žikinog verenika, da je zdrava, kao i svi njeni i da joj se javlja. Julijana R. Krstić, Nevesinska 23, Beograd. 20455-8

G. Jovanu Premoviću, Geneve. Jelena Popovićka, učiteljica iz Sapca nalazi se u oskudici, stoga vas moli za brzu pomoć akonto njene plate. U naprijed vam blagodari. 20481-8

Risti Topaloviću, Geneve. Više od godinu dana nisam čula ništa o mojim sinovima: Sumbulu Salkiću i Jusu Salkiću potkivačima pri štabu V puka. Molim vas za izvještaj o njima. Većito ću biti blagodarna i trošak učinjen nadoknadiću. S poštovanjem njihova brižna majka Zubeda Salkić, Valjevo, Kn. Mihailova 45. 20495-8

G. Jovanu Premoviću, Geneve. P. g. Premović. Molim vas budite tako ljubazni i izvjestite me, da li je živ i zdrav i gdje se nalazi moj zet Emil Dont, vojni kapelnik IX. peš. puk I poziva dunavske divizije. Blagodarna Johanna Lindner, modiskinja Terazije 32. Beograd. 20494-8

G. Jovanu Premoviću, Geneve, za Tasu Šumenkovića, računoispitača. Molim te Taso, u oskudici sam, pošalji na tvoju snahu Lenku 800 kr. od moje pomoći (br. knjižice 1337). Ako ti je ikako moguće, podejstvuj da ovo dobijem. Sima Ristić, Slavujska 11. Beograd. 20394-8

G. Jovanu Premoviću, Geneve. Molim da izvjestite moga muža Živojina Lomića, podnarednika II. čete IV. batalj. X. puka II. poziva šumadiske divizije, da se sa djecom nalazim živa i zdrava. Po mogućstvu, neka se javlja češće. Pozdrav, Mileva Lomić sa djecom iz Belanovice. 20401-8

G. Miki G. Ristiću, Rim. — Najlepše Vas molim poštovani gospodine, da nam pošaljete što veću sumu novaca, jer smo u oskudici, a i Simi moram da šaljem. Vaši su svi zdravi. Poštuje vas Nasta Dr. S. Trojanović, Molerova 23. Beograd. 20486-8

G. Životi Vidiću, Geneve. Lepo molim, da mi se pošalje moja penzija, koju nisam primila od oktobra 1915., koju sam primala na blagajni okr. valjevskog a iz fonda sveštenickog udruženja po 50 din. mesečno, broj knjižice 229. Unaprijed blagodari Aleksandra J. Demetrovića udova, Valjevo, Kosančića Vjenac 57. 20466-8

G. Stevi Aćimoviću, Hotel Terminus, Geneve. Ja sa sedmoro djece, a gospodja Ljubica Subotićka sa kćerima, penzionerka nalazimo se u oskudici, te vas molimo za bržu pomoć. Unaprijed blagodarni: Dragomir Isaković, kontrolor pošte, Prote Mateje 27. Ljubica Subotićka, Smiljanićeva 37. Beograd. 20461-8

Mihajlu Radovanoviću, službenju srpske željezničke direkcije, pri glavnoj blagajni. Miko! Poslati novac primila sam. Ja sam sa djetetom zdrava. Javljaj se češće i trošak šalji, jer smo u oskudici. Sta je sa Ljubom Sarinim i njenim djetetom? Ona je u Beogradu. Pozdrav, Saveta Radovanović, Mačvanska 11. Beograd. 20454-8

G. Djordju Radojloviću, Geneve. Molim g. Radojlovića da me izvjest da li je živ i zdrav moj sin Milen Stojadinović, bogoslov 7 razreda, regrut bolničke čete III poziva šumadiske divizije. Unaprijed blagodari, Pavlija Stojadinovićka, Trstenik. 20449-8

Stevi Aćimoviću, Genf. — Molim te Stevo, javi mi, da li se Dragoljub Stojanović, nalazi u školi. Takodje te molim, da izvjestiš Dobrivoja Ilića, opančara, da sam ja i otac zdravo, a da je naša dobra majka umrla. Mnogo te molim javi za Dragoljuba, jer mnogo brinemo. Zahvalna Milja Ilić, Trstenik. 20435-8

Jovi R. Jovičiću, Geneve. Molim vas izvjestite moga muža Vilimana Jovanovića, pisara štaba provijant kolone, drin. divizije II. poziva, da sam sa svima našima zdravo i dobro i da za nama ne brine. Neka se češće javlja. Neka me izvjesti za Dragutina Jakovljevića, 4 četa I. bat. III. prekobr. puka i Desimira Jakovljevića, trupna komora. Pozdrav Gina Jovanović, Užice. 20447-8

G. Stevi Aćimoviću, Geneve. Molim te izvjesti moga Vasu u Solunu, hotel Šar, da sam sa djecom zdrava u Trsteniku; novac poslat preko zet Save primila sam i u buduće neka šalje, neka mi javi za Isu, Milana i Dragomira. Vasu i tebe pozdravlja Taska Nikolajević — Trstenik. 20437-8

Čedi Bogdanoviću, sveštenику, Francuska. Novac nam ne treba. Sa dadom nemam veze, javi joj se preko Bugarskog Crvenog Krsta. Javi za ove: Isaila, Milosava i Miluna Srećkovića. vozara pri štabu III. div. brd. art. puk. I poz. Stanimira, Milena Djonića, Djurdja Radenkovića, Miladina, Branka Jevdjića i kum Isa — Sretenovog. Pozdrav, Bogdanović Nata sa djecom, Trstenik. 20436-8

G. Jovanu Premoviću, Geneve. Molim, da me izvjestite, gdje se nalazi moj brat Mališa Tadić, stud. prava, koji je do konca septembra bio u Ženevi. Blagodari Mila Tadić, Valjevo. 20423-8

Vučku Jankoviću, Zürich. Primila sam Vašu kartu. Molim Vas, javite mi tačno, da li je Mika još sa Acom i Žikom zajedno, i da li su u Francuskoj ili u Solunu. Unaprijed Vam zahvaljujem i pozdravljam. Stanija Sonda, Kosovska 5. Beograd. 20419-8

Kosti R. Simiću, Avenue du Mail 4. Genf. Suisse. — Kojo, molim te izvesti me za ove doleimenovane odmah oglasom preko „Beograd. Novina", jesu li živi i zdravi; njihovi su u velikoj brizi za njima. Radoš Trošić, konjič. ordonans u štabu kombinov. diviz. Hristivoja Trošića, 1 četa 2 bat. 1 puk. Jovana Trošića, 2 pekarska četa 2 bat. XIX puk 1 poz. Isidora Trošića, 5 baterija brdski puk 1 poz. Svetozar Trošić, bojna komora XIX puk 1 poz. — Ovi svi su iz Božurevca. Tebe pozdravlja Radojka V. Trošić. Trstenik. 20438-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Učtivo Vas molim da dostavite Dimitriju Karvunarisu, kamenorescu u Solunu (Lepkos pirgos) sledeće: Dragi striče! Javi kući Jelenu Hadži-Hristu, da smo mi ovde u Beogradu sa ocem živi i zdravi, i neka se preko tebe javi, kako su oni tamo, na adresu Jovana Premovića, hotel Terminus, Geneva. U isto vreme javite i Vasiliju Karadžovu, bakalinu kod „Arnaut furuna", da izvesti Nikolu Dijamandi, da se njegov brat Leonida sa ženom nalazi u Beogradu živ i zdrav, i neka se javi i on zajedno. Dragi striče, nemojte moju familiju napustiti bez troška, ja ću vam biti obavezan. A Vas gosp. Premoviću umoljavam, da odmah dostavite dotičnom isto u Solunu, a trošak, koji budete učinili, javite mi, da položim Vašoj gospodji. Unapred Vam blagodari Vaš Tanasije Hadžt-Hristo, krečarski trgovac, Beograd. Šumadijska 29. 20411-8

Tihomiru Stojanoviću, Hotel Terminus, Geneva. Najpokornije Vas molim, javite mi, kako je moj sin Boško? Vaša deca su vrlo dobro. Pozdravlja Vas Dragutin Jevtić, Kragujevac. 20414-8

Stevi Aćimoviću, Genf. — Mili brate! Tvoju kartu od 21.-X. dobih; iz iste vidim, da si dobio samo jednu kartu od majke i ako ti mi vrlo često pišemo. Miša neka se lično javi i sliku pošalje, jer smo vas se mnogo uželeli. Mnogo te moli g-dja Ljubica Dimitrija Todorovića, učitelja, pošto je on umro u Alžiru, a ona već godinu dana nema nikakve pomoći, da se postaraš za njihove plate (i ona je učiteljica), da se ne bi sa decom i dalje mučila, jer ti znaš da prijatelstvo odpada, kad se para nema. Za nas ne brini, novaca imamo. Svi tebe i Mišu toplo pozdravljaju, a najviše te ljubi i vole tvoja majka i Cana Aćimović, Trstenik. 20439-8

Risti Topaloviću, Hotel Terminus, Geneva. Mnogo hvala na izvešću o mojima. Molim te Risto izvesti se tačno o mojoj deci: Milivoju, Raši i Peri kao i o Mališi Vojinom, jesu li zdravi i gde se nalaze, pa mi javi preko novina, jer sam u velikoj brizi. Žao mi je da kod tolikih mojih i Dragišinih prijatelja ne seti se, da me za godinu dana ni jedan ne izvesti o mojoj deci. Anta i Mara su dobro. Maru nećeš poznati, kad je vidiš, kako je lepo izrasla. Dragiša i Voja javljaju se iz Austrije. Ja sam sa decom zdrava i pozdravljamo te. Draga Vukosavljević, Valjevo. 20422-8

G. Jovanu Premoviću, Geneve. Molim vas gospodine Jovo, javite Djuri Kačuriću, da mu familija dostavlja: Dragi oče! Mi smo svi zdravi, radimo, za kuću ne brini, imaš još jednog sina; tetka, teča i deca zdravi su; svi smo brinuli za tebe, sad nam je lakše, piši češće. Pozdrav od sviju nas i ostale naše familije. Javi nam ako znaš o teča Nenadu što. Vlada Kačurić, Durmitorska 12. Beograd. 20412-8

KORESPONDENCIJA.

G. JOVANU PREMOVIĆU, Geneve. Molim saopštite g. Ljubi Srećkoviću, da sam primio 1468.15 kruna, i da ga molim da mi što prije pošalje 2000 (dvije hiljade kruna.) Joca P. Jovanović, biv. ministar gradjevina. Boroević-strasse 14, Kruševac. 20427-8

G. GJORGJU RADOJLOVIĆU, Geneva. Molim Vas poradite na nadležnom mjestu, da nam pošalju na ime naše plate kao bolničarki opšte vojne bolnice, što skorije novac koji nam je veoma potreban, jer ovamo ne primamo ništa. Blagodare vam i nadaju se da ćete im ovo učiniti. Bosa Rankovićka, Studenička 41; Sofija Đgrošanac, Birčaninova 29; Mica Dujinovićka, Veliki trg 21, Beograd. 20424-8

Gg. PREMOVIĆU i ST. AĆIMOVIĆU, Ženeva. Molim Vas izvjestite nas, da li su Mikša i Boža zdravi i da li je Mikša na staroj dužnosti, jer se za njega mnogo brinemo. Karte sam primila i odgovorila. Blagodarim Vam na dosadašnjim izvještajima. Molim Vas, da nas se i dalje sjećate. Poštuje i pozdravlja, Caca J. Jovanović, Kruševac. 20426-8

ALEKSANDRU SREĆEC-SREĆKOVIĆU, Paris. Pročitala sam tvoj oglas. Ja sam bolesna, novac odmah pošalji, u oskudici sam. Javi tvoju adresu. U Vasinoj radnji nema ništa. Mica Srećec-Srećković, Sindjelića 35, Beograd. 20416-8

DRAGUTINU SOŠIĆU, hotel „Eiger", Bern. Pisasmo ti mnogo puta, a dugo ništa ne dobismo. Ti uputi svojima oglas preko g. M. Simića, preko koga idu ove novine, i traži da nama svakako pošalju ili donesu tvoju uložnu knjižicu, sa kojom možemo uzimati i tebi slati mjesečno po 150 dinara. Pokušali smo, da uzimamo, a da podloga bude naše imanje, pa bez knjižice ne može. Šta je sa Acom? Izvještavaj nas češće o njemu i njegovim drugovima. Čuješ li što o Miki? Ja i Zagorka smo dobro. Acu i tebe mnogo pozdravljamo. Milica Savić, Kragujevac. 20415-8

RISTI TOPALOVIĆU, Ženeva. Risto! Molim te, izvjesti Mladena Kojića i Savu, vojnika I. eskadrona, Drinskog Konjičkog Diviziona I. poziva: Da su njihovi svi zdravo kod kuće i da se raspitaju za Djurdja, vojnika 17. puka, 4. čete, II. bataljona, I.poziva, Drinske Divizije i za Stanka Petrovića, vojnika 3. čete, 3. bataljona, 6. puka, I. poziva Drinske Divizije. Primi pozdrav od Koje Kojića, Kortešica, Valjevo. 20409-8

DRAGICU N. SOLDATOVIĆU, Ženeva. Primila sam tvoju sliku, veoma sam radosna, što dobro izgledaš. Svakako ćeš primiti i ti moju. Obrati pažnju na „Beogradske Novine" br. 250, od 22. pr. mj. na oglas g. Djokića i postupi po njemu odmah, ako već nisi učinio. Novac pošalji preko mene. Svi zdravi, i mnogo te pozdravljamo. Tvoja Kosa Soldatović, Kosovska 15, Beograd. 20421-8

Stevi Aćimoviću, advokatu, Ženeva. Opunomoćujem vas, da možete primiti moju kiriju za kvart varoški od g. Djoke Nestorovića, predsjednika opštine beogradske, po 300 kruna mjesečno od septembra 1915. god. pa do danas. Molim vas g. Aćimoviću, da poradite, te da taj novac dobijemo, jer smo apsolutno bez sredstava, ni od jedne kuće ništa ne primamo. Javite Vojislavu, da smo primili tri puta novac po 150 kruna i recite mu, da nam se opet javi. Dušanovu kartu smo juče dobili za Branka mnogo brinemo. Javite što o Piaggiu. Sve ih ljubi majka, sestra i Belka. Vami zahvaljuje i pozdravlja Jelena Tatić, Saborna ul. 17, Beograd. 20463—8

G. Stevi Aćimoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Najpokornije vas molim, poradite, da dobijem moju invalidu za moga poginulog jedinca na Gučevu, Milorada Blagojevića, redova. Broj riješenja 6034, riješeno u niškom prvostepenom sudu, 30 dinara mjesečno. Invalidu nisam primila od novembra mjeseca 1915. god. U naprijed vam blagodari Iznemogla starica od 70 god. Vasilija Blagojevićka, udova, Vrtljarska (Molerova) ul. 14, Beograd. 20395—8

Života Vidić, Ženeva. Molim te javi mi po mogućstvu odmah, šta je sa mojim Tošom, jer ništa nisam čuo za njega. On je bio u 17. puku. Njemu javi, da smo kući svi zdravo i dobro. Živko Grbić, Takovska ul. 3, Valjevo. 20464—8

Gospodji **Olgi Andjelković,** Ženeva. Molim vas javite gospodinu Milanu Gavrilloviću, čin. min. vojnog, da sam poslati novac u 408 kruna primila. Hvala mu, i neka mi i u buduće po mogućstvu novac šalje. Milka sa djecom zdrava je. Pozdrav Draga Ž. Obrenović, Stiška ul. 59, Beograd. 20462—8

G. Budi Jeličiću, Ženeva. Javite Branku, da odmah preduzme, da se pošalje novac od plate Žike Vujičića njegovoj gospodji Staki, jer je bez sredstava sa djecom. On je ranjen ostao u bolnici. Zora Sretenović, Kruševac. 20470—8

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster, Zürich. Molim, da me izvjestite, gdje se nalazi moj brat Dr. Živojin M. Petrović, san. kapetan II. klase, do danas nemam izvješća o njemu. Blagodari Draginja Stojanović, Kruševac, Kraljevostrasse 16. 20489—8

MILANU MATIĆU-VALJEVCU, Ženeva. Za Nedeljka Savića, učitelja. Najučtivije Vas molim, da slijedeće dostavite Nedeljku: Dragi Nedjo! Mnogo ti zahvaljujem na izvještaju o mome sinu Bošku i molim te, da mu i u buduće daješ novaca, a koliko si dosada dao javi i ja ću tvojoj Dragi dati. Boška izvjesti, da su tata, mama, Zora zdravi, da su Velja i Nikola kod kuće, i da su Dara i Stojanka sa djecom zdravo. Javi mi za Cvetka. Pozdrav od Vula Z. Avramovića. Kotešica, Valjevo. 20409-8

Ilji Josimoviću, Ženeva, Hotel Terminus. Molim vas izvjestite me odmah ovim istim putem za moga milog Djordja, od čega, kada i gdje je operisan? U isto vrijeme molim njemu javite, da ga molim, da mi se on lično javi. Unaprijed vam blagodarim, Danica Dj. Kurtović, Bitoljska ul. 69. Beograd. 20482-8

G. Jovanu Premoviću, Geneve, Case 3545. M. B. Molim vas izvjestite Janka, da smo svi zdravi i da smo do sada primili 1.220 kruna. Njega pozdravite srdačno, a vas molim, da primite našu najveću zahvalnost na učinjenoj usluzi. S poštovanjem Jela Janka Lukića, profesora, Gundulićev Vjenac 1., Beograd. 20444-8

Tungsram lampa 574

je ekonomična, jer je savršena i dugotrajna. Za kvalitet jamči tvornica. Tražite svugdje, koja je snabdjevena sa žigom:

„Tungsram"

Izrada: Udeoničko društvo lampi i elektriciteta,

Ujpest.

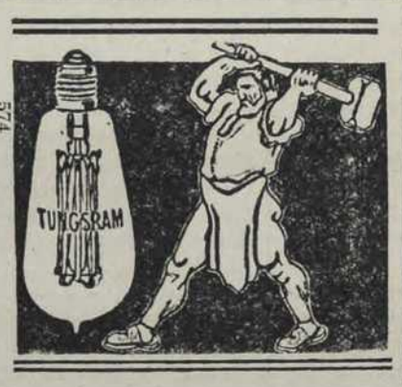

Obuća
muških
ženskih
i dječijih

ima u lijepom izboru obućarska radnja

Miloša Savića

Kolarčeva ul. br. 10, Beograd. 442

EKSPOZITURA ENGLESKO-AUSTRIJSKE BANKE
u Beogradu, Saborna ul. hr. 23.

Ima na svome stovarištu u Beogradu: Prodaja vagonima i na manje količine. Za unutrašnjost poručbine se vrše tačno i brzo. Za pošiljke manje od vagona za unutrašnjost kupac je dužan džakove poslati. **Na stovarištu ima takodje:** raznih dimenzija u velikom izboru. Prodaja na sanduk.

koksa za gorivo.
staklo za prozore

567

Rastužena srca javljamo rodbini i prijateljima tužnu vest, da smo našeg premilog sina i nježnog brata

† Batu — Miodraga,

državnog inženjera železničkog

izgubili 1. novembra o. g. i 3. novembra sahranili u
ćuješ. palanačkom groblju.
jave svoj... 5. novembra 1916.
sati. Mnogo
Natalije Vl. Palanka.
grad.

DOBRIVOJE NEUTEŠNI:
Dragi čiko! Molim. ...mate direktne veze: otac: Milan St. Jeftić; mama: Ljubica;
i kako je? Mnogo seća: Dušan i Mirko; sestra: Milica
su vrlo kratke, a ja bi ... i ostala rodbina.
više. Izvjesti ga, da sa...
gospodje Soje A. Borisavlj...
na. Svi smo zdravi, za nas...
go vas molim, pozdravite ...
srdačno pozdravlja i od srca ...
Dragica Petrović sa djecom,
24, Kruševac.

Srodnike, prijatelje i poznanike izviještavamo, da je naša dobra majka, svekrva i baba

† Persida M. Vidakovića

udova popadija iz Smedereva

preminula 18. oktobra ove god. u Vrnjačkoj Banji, gdje je privremeno i sahranjena.

Srodnicima i prijateljima blagodarimo, koji su pokojnicu za vrijeme bolesti obilazili, kao i svima, koji familiji svoje usluge ukazaše i pogrebu prisustvovaše.

Gosp. Dragutinu Todoroviću - Djidi, sinovi pokojnice srdačno blagodare, što ih je depešom o smrti majčinoj izvijestio.

Vrnjačka Banja, 29. oktobra 1916. god.

Ožalošćeni:

sinovi: Bogoljub, Vladimir, Milorad i Ljubomir; snahe: Adela, Juca i Andja; unuci: Aleksander, Milan, Dragutin, Vojislav i Radomir; unuke: Persida i Zorica sa ostalom rodbinom.

20850

Javljamo srodnicima i prijateljima, da ćemo našem premilom i nezaboravljenom sinu - bratu

† Nikoli K. Djuričiću

biv. advokatu, načelniku vojne stanice

davati godišnji

a našoj dobroj supruzi - majci

† Živki

polugodišnji pomen 25-12. ov. m. u crkvi Sv. Nikole na Novom Groblju u 10 i po časova prije podne.

Vječito ožalošćeni:

otac - suprug: Kosta Đuričić, biv. obućar; braća - sinovi: Ilija Đuričić, advokat i Jovan Đuričić, viši činovnik Narodne Banke; sestra - kći: Danica T. Ilićka, učiteljica i ostala rodbina.

20711

Sa prevelikom tugom javljamo srodnicima i prijateljima, da ćemo našem milom i nikad neprežaljenom

† Aleksi Dj. Popoviću

biv. advokatu, poslaniku i predsedniku Nar. Skupštine

davati godišnji pomen 26-XI — (13-XI po starom) 1916 godine u 10½ časova pre podne u Užičkoj Saborno crkvi.

Ožalošćeni:

supruga: Stana; sin: Vladimir i ostala mnogobrojna familija.

Kj. 82

Katarina i Janačko Janković sa porodicom izviještavaju svoje poznanike i prijatelje da će svojoj miloj i rano preminuloj kćeri

† Milevi-Mici

davati polu-godišnji pomen u subotu 25-12 ov. mjes. na grobu parcela 17. u 10 časova prije podne.

Beograd, novembra 1916. god. 20929

Izviještavamo sve prijatelje i poznanike, da ćemo davati dvogodišnji parastos našem milom i nikad neprežaljenom suprugu, bratu, deveru i stricu

† Simi Nikoliću

trgovcu i članu firme Majstorović i Nikolić

10-23 novembra u 10 časova prije podne u crkvi Sv. Nikole na Novom groblju.

Za navek ožalošćeni:

supruga: Stojanka; brat: Pera; snaje: Jelica i Vidosava.

20316

Duboko ožalošćene kćeri Darinka Dr. Jevtić, Radojka V. Petrović, Milojka N. Stanarević i sestra Katarina Niketić javljaju svojim prijateljima, da je njihova draga majka i sestra

† Jelena P. Mihajlović

umrla prije mjesec dana u Atini, gdje je i sahranjena. 20927

Izvještavamo srodnike i prijatelje, drugarice i drugove, da ćemo za našeg milog sina

† Svetu—Svetislava Antića

pješad. podporučnika komandira mitraljeskog odjelenja I. prek. puka kom. div. I. poz.

davati četrdesetodnevni i polugodišnji pomen u crkvi Svetog Marka (na starom groblju) u 10 č. pre podne u subotu 25.-12. o. m.

Tužni i neutešni roditelji: Mila i Gligorije Antić i brat Jovan, art. poručnik. 21042

Sa prevelikom tugom javljamo srodnicima i prijateljima, da ćemo našem milom i nikad neprežaljenom sinu odnosno bratu

† Bogoljubu — Bati Tanasijeviću

davati godišnji pomen u subotu 25-XI—(12-XI) u 10 časova pre podne u crkvi na Novom grobilju.

Vječito ožalošćene:

mati: Julka; sestra: Zorka i ostala rodbina

21038

Štampom car. i kralj. gubernijske štamparije u Beogradu.